



Mladi Jeseničan Hafner je v 31. minuti premagal zanesljivega Albrehta in izenacil rezultat. Čeprav je branilec nasprotnika skušal preprečiti zadetek, mu ni uspelo. Več o tekni na 12. strani.
Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 17

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranj, sobota, 2. 3. 1974

Cena: 1 dinar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poletnik,
in sicer ob sredah in sobotah.

Slovenska ustava — odraz hotenj delovnega človeka

Od prejšnjega četrtega naprej smo priča slovesnim trenutkom. Ko je bila proglašena nova ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije, so se enake priprave na slovesnosti začele v posameznih republikah in v obeh pokrajinah. Zgodovinskemu in slavnostnemu trenutku smo bili v naši republiki priča v četrtek.

Razglasitveni postopek se je začel že dopoldne v dvorani republike skupščine v Ljubljani. Sestal se je republiški zbor, seje pa so se udeležili tudi poslanci drugih zborov, člani sveta federacije, delegacijske družbenopolitičnih organizacij, predstavniki Slovenije v federaciji, člani skupne ustavne komisije vseh zborov slovenske skupščine in drugi. Po obširni obrazložitvi predloga ustave, ki jo je podal predsednik skupne komisije vseh zborov skupščine za ustavna vprašanja, Sergij Kraigher, je republiški zbor določil predlog ustave Socialistične republike Slovenije. Nato so se začele seje vseh zborov skupščine. In ko je republiški zbor sprejel obvestila, da so vsi zbori sprejeli predlog ustave, je ob navzočnosti posancev in povabljenih gostov sledila slovenska razglasitev ustave. Odlok o razglasitvi je prebral predsednik republiškega zpora Miran Gostar.

Po tem slovesnem trenutku je sledila popoldne razprava o predlogu ustavnega zakona za izvedbo slovenske ustave. Zakon so razglasili, nato pa sta republiški zbor in enotni zbor delovnih skupnosti slovenske skupščine nadaljevala sejo ter obravnavala in sprejemala volilne zakone.

Razglasitev slovenske ustave je bila prav tako slovesna, kot razglasitev nove ustave SFRJ pred tednom dni. Okrašena mesta, čestitke, pozdravne brzjavke, priložnostna zborovanja so obogatila zgodovinski trenutek. Res je, da ustava ne bi mogla biti sprejeta brez formalne potrditve posancev. Takšen je pač slavnostni red. Vendar je po drugi strani tudi res, da so novo slovensko ustavo sprejeli delovni ljudje že pred formalno potrditvijo. Tri leta je namreč nastajala in ves ta čas so jo slovenski delovni ljudje gradili, jo oblikovali, se opredelitevili zanjo in ponekod njene zamisli tudi začeli že uresničevati. Da je slovenska ustava odraz hotenj delovnega človeka potrjujejo tisoči sestankov, zborovanj in delovnih dogovorov, kjer je bila potrjena. Ne samo členi, potrjena sta bila predvsem njen smisel in vsebina.

Slovesno so plapolale zastave v četrtek, vendar sprejem ustave ni bil slovesno doganjeno. In tudi samo ustava ni nekahšna čarobna beseda, s katero je moč čez noč vse spremeniti. Zdaj nas čaka delo. Ustava namreč le omogoča uresničitev ciljev ki smo jih sprejeli. Od nas, od našega dela, spoznanj in dognanj pa bodo odvisni rezultati. Ne smemo pozabiti, da smo z novo ustavo sprejeli nove obveznosti in tudi večjo mero odgovornosti. Dosledno se bomo morali boriti za večjo produktivnost, za nadaljnji razvoj, da se bomo lahko uspešno vključevali v jugoslovansko skupnost. Čaka nas pomembna in odgovorna bitka, vendar ne pretežka; saj bomo v tej bitki gradili svojo usodo sami, saj bo samo od nas odvisen naš usakdanji kos kruha in še lepsi jutrišnji dan. A. Žalar



16. stran:

Zvone Dragan
med loškimi
gospodarstveniki

Predsednik republiškega izvršnega sveta Zvone Dragan na obisku v Škofji Loki — Gostje so obiskali rudnik urana v Žirovskem vrhu, tovarno Jelovica in podjetje Transturist ter se pogovarjali s političnim aktivom občine

Pestra izbira primernih in praktičnih daril!

Kokra
KRANJ
blagovnica
Kranj



globus
Kranj

Naročnik:

Darila tudi aranžiramo!

iskrene čestitke za dan žena!



XIII. mednarodni spomladanski kmetijski sejem od 12. do 21. 4. 1974



Prva sejemska prireditev

V ponedeljek so v Zagrebu odprli mednarodni sejem usnja in obutve. To je prva letosnjega prireditev zagrebškega velesema. Na sejmu sodeluje več kot 200 domačih in tujih razstavljalcev iz 16 držav. Prikazujejo najnovješe dosežke v tej panogi industrije.

Velikan iz Metalne

V mariborski Metalni delavnici velikanski žerjav za ladjevalnic v Galatziju v Romuniji. Žerjav bo imel nosilnost 320 ton. Pred sklenitvijo sporazuma o izdelavi in nakupu so si predstavniki romunskega podjetja ogledali proizvodnjo v Metalni.

Seja CK ZKS

39. seja CK ZKS bo 5. marca. Predsednik centralnega komiteja France Popit je za dnevni red predlagal med drugim pročilo o dosedanji razpravi o dokumentih za VII. kongres ZKS, razpravo o osnutku resolucije in razpravo o osnutku predloga sprememb in dopolnitiv statuta ZKS.

Kulturno sodelovanje s SZ

Od 18. do 25. februarja so bila v Beogradu pogajanja o programu kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo za leto, za leto 1975 in 1976. leta, v skladu s konvencijo o kulturnem sodelovanju med državama. Na pogajanjih so uskladili besedilo programa sodelovanja. Datum podpisa dogovora bodo določili kasneje.

400 tisoč ton cementa

V Koromačnu v bližini Labinja v Istri je te dni začela obravnavati obnovljena in razširjena cementarna. S polno zmogljivostjo bo delala že prihodnjem mesecu. Njena letna zmogljivost se je povečala na 400.000 ton cementa.

Za cesto in plinovod

Izvršni svet Vojvodine je v torku sprejel predlog zakona o proračunu za leto. Proračun bo zajel nekaj več kot milijardo in pol dinarjev. Značilno za predlog proračuna je razbremenitev vojvodinskega gospodarstva. Največ denarja bo šlo za dve veliki naložbi: za cesto Novi Sad—Beograd so namenili 119 milijonov dinarjev, za financiranje plinovoda pa 116 milijonov dinarjev.

Več ideološkega dela

V začetku tedna se je sestal CK ZK, Črne gore. Razpravljali so o vprašanjih ideološkega izobraževanja v Zvezni komunistov. Pri tem so poudarili, da idejna raven večina članstva ne ustreza. Treba je izkoristiti sedanje ugodno politično vzdusje, da bi dejavnost na tem pomembnem področju okreplili in da bi ideološko izobraževanje postalo trajna in vsakdanja obveznost vsakega člana ZK, so dejali v razpravi.

Deset megavatov manj

Z za 10 megavatov zmanjšano močjo ta teden obratuje staro trboveljska termoelektrarna. Okvara je nastala v začetku tedna na cevih 100-tonškega kotla. Drugače ima ta termoelektrarna moč 50 megavatov.

Rudnine in hrana imajo prednost

Republiški sklad za nerazvita področja Srbije bo letos z ugodnejšimi krediti pospeševal predvsem razvoj delovnih organizacij za proizvodnjo živil in raziskave rudnega bogastva. V ta namen so namestili 69 milijonov dinarjev.

Kako bomo volili?

Le slab mesec nas loči še do začetka volitev, zato je razumljivo, da so v teh dneh priprave nanje v polnem teku. V ponedeljek se bodo na primer povsod na Gorenjskem začele seje temeljnih kandidacijskih konferenc, na katerih bo med drugim tekla beseda o predlogu kandidatov za delegate v družbenopolitičnih zborih občinskih skupščin. Po kandidacijskih konferencah priprave na volitve sicer še ne bodo končane, vendar že lahko povemo, kako bomo volili.

Vsi zaposleni v organizacijah združenega dela in v temeljnih organizacijah združenega dela ter tudi tisti, kjer niso organizirani v OZD in TOZD, bodo 28. marca volili svojo delegacijo oziroma delegate v konference delegacij na enotni zbor združenega dela občinske skupščine. Le tam, kjer je manj kot 30 zaposlenih, praviloma ta dan ne bodo volili, ker je celotna skupnost predstavlja po

zakonu delegacijo za zbor združenega dela.

Tega dne bodo tudi vsi obrtniki volili svojo delegacijo, ki jih bo zastavil v enotnem zboru združenega dela občinske skupščine.

Vsi kmetovalci, katerim pomeni glavni vir dohodka kmetija ali gozd oziroma, ki niso nikjer zaposleni, bodo volili svojo delegacijo v enotni zbor združenega dela občinske skupščine.

Prav tako 31. marca pa bodo vsi občani z volilno pravico na voliščih v krajevnih skupnostih volili kandidate na enotni listi za družbenopolitični zbor občinske skupščine in svojo delegacijo za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine.

In kako bodo potekale volitve v republiško in zvezno skupščino? Delegati te organje bodo volili delegati občinskih skupščin na sejah občinskih skupščin 30. aprila.

Uspehi pod predvidevanji

V četrtek, 28. februarja, je bila na Jesenicah seja delavskega sveta železarne, na kateri so v glavnem točki dnevnega reda pregledali rezultate lanskega poslovanja.

Ugotovili so, da so bili zaradi objektivnih težav rezultati pod predvidevanji in planskimi obveznostmi. Ves dohodek je znašal milijardo in 945 milijonov dinarjev, od tega imajo le 45 milijonov dinarjev ostanka dohodka, ki ga morajo razdeliti v skladu z zakonskimi določili.

Iz poročila je med drugim razvidno, da so lani rešili 216 prošenj za stanovanja, da problem fluktuacije delovne sile ni več tako pereč in da je rast osebnih dohodkov realno pokrivala rast življenjskih stroškov. Na seji so sprejeli sklep, da bodo v letošnjem letu stanovanjski prispevek odmerili po 8 odstotnih stopnji in potrdili sklep, da bo železarna iz svojih razpoložljivih sredstev krila vse višje stroške, ki bi nastali zaradi podražitev pri gradnji hladne valjarne. D. S.

Odlikovanje Železarni Jesenice

Na četrtkovi seji delavskega sveta jeseniške Železarne je predstavnik izvršnega odbora gasilske zveze Slovenije Jože Kastelic izročil najvišje gasilsko odlikovanje Slovenije predsedniku delavskega sveta jeseniške Železarne.

Najvišje slovensko gasilsko odlikovanje so prejeli samoupravni organi Železarne zaradi posebnih zaslug pri organiziraju vzorne požarne varnosti ter reševalne službe.

D. S.

Dan žena v Poljanah

Kot prejšnja leta bo tudi letos Krajevna organizacija SZDL Poljane pripravila proslavo in pogostitev za Dan žena. Proslava bo v nedeljo 10. marca popoldne. Sodelovali bodo učenci podružnične šole iz Poljan in osmletke iz Gorenje vasi.

Pripravni organizatorji so si tudi za letošnjo pogostitev že zagotovili potrebna sredstva pri Krajevni skupnosti in drugih organizacijah. Zato upravičeno pričakujejo, da bo tako kot vsa leta doslej, tudi letosna proslava polnoštivilno obiskana. Povabili bodo vse žene iz območja KS Poljane. V. P.

Kmetijska zadružna Bled

objavlja prostoto delovno mesto

saldakontista – fakturista

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- ekonomski tehnik in najmanj 3 leta prakse ali
- nepopolna srednja šola in 5 let prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Ponudbe pošljite na upravo Kmetijske zadruge Bled, Prešernova 11.

Nastop dela takoj. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Kranj

tutu kranjske občine in o odloku o določitvi delegatskih mest, oblikovanju konferenc delegacij in skupnih delegacij, katere določajo deležate v zbor združenega dela občinske skupščine. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o družbenem dogovoru o osnovah programiranja nalog in o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo v letu 1974.

A. Z.

Radovljica

nizacije zveze sindikatov. Razpravljali so o pripravah na volitve, predvsem o izvedbi temeljnih kandidacijskih konferenc, ki bodo v občini A. Z.

Škofja Loka

obravnavali izhodišča za osnutek načrta družbenoekonomskoga razvoja občine v letu 1974, osnutek proračuna občine, sklepalni o podaljšanju mandata delegacije krajevne skupnosti oziroma delovne organizacije. Zbori volivec bodo povezani tudi s kandidacijskimi konferencami SZDL. -jg

Tržič

nedeljo, 10. marca. Občani bodo obravnavali predlog občinskega proračuna iz programa negospodarskih investicij, razen tega pa bodo zasedale tudi temeljne liste za člane delegacij v občinskem zboru krajevne skupnosti. Zbori bodo sprejeli statutarne sklepe o številu in sestavi delegacij ter imenovali volilne komisije. Razpravljali bodo o evidentiranih kandidatih za družbenopolitični zbor občine, družbenopolitični zbor republike in zvezni zbor. Po organizacijah združenega dela so se zbori delovnih ljudi začeli včeraj. S tem se v tržički občini zaključuje predkandidacijski postopek.

Občni zbor PD Kranj

V torek, 5. marca 1974, ob 18. uri bo v veliki dvorani občinske skupščine redni občni zbor planinskega društva Kranj. Ker bo ta zbor v času, ko stopa društvo v 75. leto svojega obstoja, pričakujejo množičen odziv kranjskih planinov.

-jk

Ijubljanska banka

razpis

obveščamo kandidate, ki želijo pridobiti svpštvo delavca v enoti Kranj, na poslih blagajne in likvidature, da lahko oddajo ponudbe na naslov

Ijubljanska banka

podružnica Kranj splošni posli

do vključno 11. marca 1974. Kandidati morajo imeti dokončano 4-letno srednjo šolo ekonomike ali administrativne smeri.

veleposlanik v Združenih držav Amerike.

Splet teh pogovorov je kronal še razgovor Kissingerja s predsednikom Nixonom, za katerega menijo, da se je pred tem posvetoval s svojim sogovornikom v Kremlju. Tako se je v nekem smislu zaključil krog priprav, ki se je vsaj glede golanske fronte najbrž začel že s četverim sestankom egiptovskega, sirskega, alžirskega ter saudijskega voditelja pred časom v Alžiru. Tu so najbrž sklenili, da privolijo v mirovna pogajanja tudi Siriji. Ta država se, kot je znano, ni udeležila otvoritvenega kroga zveznskih pogajanj.

-S.

mirovne uspehe na Golantu: Izraelci naj bi se vsaj delno umaknili z zasedenimi sirske ozemelji in pri tem osvobodili deset do petnajst tisoč Sircev, ki živijo sedaj na zasedenem ozemlju, Sirija pa naj bi objavila seznam izraelskih vojnih ujetnikov. Vse to bi bil potem uvod v resnična pogajanja o razmiku enot med Sirci in Izraelci – slednje pa bi bilo zopet uvod v »spravko« mirovna pogajanja v Ženevi, na katerih bi to pot sodelovala tudi Sirija. Ta država se, kot je znano, ni udeležila otvoritvenega kroga zveznskih pogajanj.

-K.

Koliko bo načrt uresničen, je težko reči, možno pa je pripominiti, da je sicer začetek dialoga med Sirci in Izraelci videti dober, da pa vsekakor ne more veljati za dokončnega.

-V.

V njem namreč ni niti besedice o palestinskih vprašanjih, ki pa so vendarle bistveni sestavni del Bližnjega vzhoda in bi potem takem moralu biti tudi bistveni sestavni del slehernega miru na tem področju.

-B.

Bilo je sicer že rečeno, a vendarle kaže zopet ponoviti: Bližnji vzhod namreč ne potrebuje miru, ki bi zoglj zadovoljeval interese drugih (na primer: velikih sil, ki bi očitno ne želete zaradi tega priti v medsebojne napete položaje v trenutku, ko se nadaljuje zblíževanje med Moskvo in Washingtonom), marveč predvsem mir, ki bo veljal za tiste, ki tod živijo.

-A.

Ali rečeno drugače: Bližnji vzhod ne potrebuje sovjetsko-ameriškega miru, ampak svoj lasten mir.

Kissinger znova na Bližnjem vzhodu

PODROBNOSTI: dr. K. očitno ne prihaja praznih rok, zakaj to ni ne v njegovem stilu dela in ne v konceptu zunanjepolitične dejavnosti. Prihaja torej z elementi, ki javnosti sicer niso do potankosti znani, ki pa jih je mogoče sluttiti spričo nekaterih dejstev.

Predvsem smo bili zadnjih deset dni priča izredno živahni diplomatski dejavnosti v ameriški prestolnici, kjer sta se mudila zunanjega ministra Saudske Arabije in Egipta. Manj znano je dejstvo, da je v teh pogovorih posredno sodeloval tudi izraelski

Smrdeči davek na zaletavost

Iz pipe v stanovanjih Ločanov teče namesto vode — klorirana »kavica«!

29. novembra 1968 so v Škofji Loki svečano spustili v pogon nov, težko pričakovani vodovod z zajetjem v bližini vasice Hotovljja v Poljanski dolini. Takrat smo v našem časopisu zapisali, da bodo zmogljivosti naprav zadosečale vsaj za 3 desetletja, da je torej konec obdobja suhih pip, ki v vročih dneh po cel teden niso izcedile niti kapljice živiljenjsko pomembne tekočine. No, danes je jasno, da smo vsi skupaj, z investitorji vred, nasledili napačnim izračunom in pomanjkljivim analizam projektanta, podjetja Vodovod Kranj, ki se je naloge lotil skrajno neodgovorno. Kaj hočemo reči?

STREZNITEV JE PRIŠLA SPOMLADI

Ločani so le nekaj mesecev, do prve spomladanske odjuge, verjeti obetavnim obljubam graditeljev, kajti kmalu nato je v njihova stanovanja pritekla kalna brozga, posmešana z drobci lesa in trave. Sanitarna inšpekcija in kranjski Zavod za zdravstveno varstvo sta brž stopila v akcijo, temeljito raziskala okolico zbiralnih bazenov ter ugotovila, da voda niti približno ne ustreza osnovnim zaščitnim standardom in da je, naravnost povedano, zanič. V vzorcih so našli visoke koncentracije nevarnih bakterij ter raznih zemeljskih primesi. Načrtovalec je bil očitno neodpoljivo površen, saj ni spoštoval preventivnih predpisov, ki izrecno določajo, da je treba čistost predhodno sistematično meriti najmanj eno leto — posebej spomladi, poleti, jeseni in pozimi. V navidezno bistre izvire Čenčiškega grabna namreč ob močnejših nalivih vderejo površinske odplake ter vsebin potoka, katerega struga pelje mimo višje ležečih hribovskih kmetij. Zbiralnike so zato naknadno zavarovali, vodi pa zadnji dve leti dodajajo znatne količine klorja, ki ga mora tudi pri najbolj oddaljenem odjemalcu biti 0,2 miligram na litro.

Toda umazanja predstavlja le zunanjost, vsem vidno plat zarjavale medalje. Druga je pomanjkanje vode. Da, pomanjkanje, ki naj bi po otvoritvenih napovedih nastopilo šele nekje okrog leta 2000. Zal ni znan, kdo so avtorji optimističnih kalkulacij. Znano je samo, da kapa-

NEPRIJETNE PRIMERJAVE

Naj povemo, da gospodarjenju z vodo v razvitih deželah Evrope posvečajo mnogo več truda in pozornosti kot mu jo je naklonila škofjeloška občina. Resda Paržani pijejo Seino, ki pa gre prej skozi nešteto filter in čistilnih aparatur. Iz previdnosti je sicer klorirana, vendar so strogi preizkusi pokazali, da razkuževanje ni potrebno. V Škofji Loki, v mestu, znanem po svojem čudovitem zelenem zaledju in številnih privlačnih izletniških točkah, ki slovijo kot vzor neomadeževane narave, pa je. In za nameček industrija le malokjne koristi dragoceno vodo iz istega vira kakor prebivalstvo — zlasti kadar je pri roki reka (beri: Sora). Ampak, vmes so ekonomski izražuni, vmes so ubijalski stroški! Ni da bi zaradi pobožnih želja občanov trpeli poslovni uspehi tovarn, kajne?

No, Ločani vendarle iščejo izhod iz stiske. Kakor pravi občinski sanitarni inšpektor Franc Urh, je izčeren pregled terena pokazal, da bi bilo najbolj primerno urediti zajetje potoka Voljačica pri Hotovljah. Pretok in kakovost vode sta zadovoljiva, potreben je le 1,2 milijarde starih dinarjev, kolikor znaša predračun del. Sedanj vodovod bi potlej lahko mirno prepustili gospodarskim organizacijam — če se seveda ne bo pokazalo, da nesnaga v njem škodi celo občutljivim kotlom in strojemu, ki neredko prenesejo manj kot trpežni želodci državljanov.

I. Guzelj

Posredujemo prodajo naslednjih karamboliranih vozil:



1. osebni avto NSU Prinz 1200 C
letnik 1971, s 46.000 prevoženimi kilometri, izklicna cena 5.000 din;

2. osebni avto ZASTAVA 750 LUX
letnik 1971, z 41.400 prevoženimi kilometri, izklicna cena 8.500 din;

3. motor MZ 125 TS
letnik 1973, z 800 prevoženimi kilometri, izklicna cena 1.500 din.

Ogled je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 6. marca 1974, do 12. ure.

Zavarovalnica Sava PE Kranj



KŽK Kranj
Delovišče vrtnarija

vam nudi v spomladanski sezoni kvalitetne sveže sadike

vrtnic čajevk in mnogocvetnic po 14 din
popenjavk po 17 din
visokostebelnih vrtnic po 50 din.

ZA 8. MAREC VAM NUDIMO CVETOČE IN DEKORATIVNE LONČNICE, SOPKE IN CVETLIČNE ARANŽMAJE PO UGOĐNIH CENAH.

Za spomladansko sezono vam nudimo vse potrebe sadike in material (gnojila, zaščitna sredstva, šoto, trajnice, cvetne grmovnice, popenjavke, zimzelene grmovnice in podobno) za vaš vrt s potrebnimi nasveti.

Obrnite se na naše vrtnarje Zlato polje, Stražišče Planina in cvetličarne Rožmarin, Globus in Pri mostu kjer boste solidno postreženi!



Samopostrežna trgovina na Sovodenju postaja pretesna. — Foto: F. Perdan

Ljudje so se hitro navadili na novost

Vse več samopostrežnih trgovin tudi po vaseh — Ljudje se na novost zlahka navajajo — Malo kraj po trgovinah v manjših krajih

Samopostrežne trgovine po mestih in večjih krajih že dolgo niso več nekaj novega. Mnogi hite zatrjevati, da sploh ne vedo, kako bi shajali brez njih, kako bi se še navadili drugačnega načina nakupovanja, čakanja pred pultti. Po vaseh je seveda malo drugače. »V modi« so še vedno klasične oblike prodajaln, samopostrežb ni veliko, vendar tudi malo ne! Podjetja so se sprva nekoliko s strahom odločala za to novost.

»Nak, v samopostrežno trgovino me pa že nihče ne spravi,« od časa do časa slišim, zatrjevati kako starejšo osebo. »Naj me kdo obdolži, da sem kaj ukradel! Presneto nerodno bi mi bilo!«

Kako v resnici je, me je zanimalo, ko sem oni dan obiskal samopostrežno trgovino v Sovodenju — čisto gori na koncu Poljanske doline. Urini kazalci so se pomikali prek poldneva in zato morda niti ni čudno, da sva bila takrat s fotoreporterjem edina gosta v prodajalni. Prodajalci so polnilni police z raznim blagom, od časa do časa so postregli v bifeju že žejnemu gostu. Enega izmed njih, Janka Šifra, ki je bil 22 let zapolen v klasični obliki trgovine in zdaj tri leta v samopostrežbi, pa sva

prepričala, da »postreže« še nama. Seveda, ob kratkem klepetu!

»Leta 1969, v decembru smo se preselili v te prostore,« je dejal, ko smo sedli za eno od miz v bifeju. »Pred gradnjo smo oklevali: klasična ali samopostrežna? Po številnih posvetih se je Veletrgovina Loka odločila za slednjo. To je bila seveda prve dni velika novost. Majši so tak način prodaje že poznali od prej, starejši ljudje pa so se morali navaditi. Prej se jim je zdelo namreč nekaj nedopustnega, da bi pokukali, kaj šele stopili za pult! Zdaj imajo možnost, da izbirajo blago, vzamejo s police in vtaknejo v košaro tisto, kar jim je všeč, kar potrebujejo. Starješemu človeku še zdaj radi pomagamo. Morda ne vidi cene, ne zna sam izbrati, poiskati določenega artikla. Zaposlenih nas je pet: trije v trgovini, dva v bifeju. V trgovini in v bifeju se stalno menjamo. Glede na obisk v trgovini nas ni prav nič preveč. Število kupcev niha od 250 do 700 dnevno. Povedati moram še to! Odnos prodajalca do kupca v samopostrežbi je bistveno drugačen od onega v klasični trgovini.

Prav od stika pa je marsikdaj odvisen uspeh! Zato se je treba še posebej potruditi.«

»In pomanjkljivosti samopostrežbe v vašem kraju?« sem vrtal dalje. »Premajhen prostor in s tem v zvezi premajhna izbira blaga,« je hitro odgovoril. »Zaradi pomanjkanja prostora smo se moralni marsičemu odpovedati. Z mnogimi artikli moramo kupcem postreči na klasičen način, tako, da šele prinesemo iz skladischa. Mislim, da dosegamo večji uspeh kot so si ga upali napovedati najdržnejši optimisti. Kljub še eni klasični trgovini v kraju nismo izgubili strank. Bife pa je že premajhen. Če bi bile še boljše prometne zveze, bi bil tale prostor s tremi mizami premajhen! Saj gostu še dobro postreči ne moreš!«

O kraju je potlej stekla beseda! O problemu, ki za marsikatero samopostrežbo ni ravno majhna stvar!

»Sovodenjčani so pošteni!« je pribil Janko Šifra. »Kraje so se sicer pojavljale, a so komaj omembe vredne. Kradli so večinoma le otroci. Saj otroka lahko razumeš, da si zaželi bonbone ali kaj podobnega, pustiti pa mu seveda ne smeš, saj bi mu s tem dal le potuh. V tem primeru imajo najbrž samopostrežbe po manjših krajih določeno prednost pred onimi v mestih. Ljudje se bojijo, da bi zaradi morebitne kraje prišli na slab glas. Ta pa v vasi tudi nekaj pomeni!«

Tudi samopostrežna trgovina v Poljanah je bila tisto popoldne skoraj prazna. Prijazna prodajalka pri blagajni je poklicala poslovodkinjo Milko Subič. Povabila nju je v svojo pisarno, kjer se je moje »zasliševanje« lahko v miru začelo.

»Pred tremi leti smo klasično trgovino v Poljanah, predelali v samopostrežbo,« je dejala. »Mladi, ki se vozijo v Loko, so bili take prodaje že prej navajeni, starejši pa so z malo težim srčem sprejeli to novost. Take težave smo kar hitro odpravljali! Pomagali smo kupcem in jim izrivali občutek, ki so ga imeli nekaj tednov, namreč, dozdevalo se jim je, da kradejo! Vsi so kmalu ugotovili, da v novi trgovini pri nakupu izgubijo manj časa, da ni več dolgega čakanja pred pultom. Zaposlene so štiri pomočnice in ena vajenka, v klasični pa bi jih moralno biti najmanj osem. Ob torkih, sredah, petkih in sobotah je dela zanje zares veliko. Manjši predaji si lahko privočimo ob ponedeljkih in četrtekih, ki jim pri nas pravimo kar »slabi dnevi!«

Ce so v Sovodenju zaradi pomanjkanja prostora, so mi v Poljanah zatrdirili, da ga imajo celo preveč. Na police zložijo nekaj več blaga kot bi ga bilo sicer treba, samo, da niso prazne. Mesečno pa napravijo od 200.000 do 250.000 din. prometa.

»Tudi za prodajalce je tak način prodaje bolj privlačen, manj naporen, le več pazljivosti je treba,« meni poslovodkinja v Poljanah.

J. Govekar

TRIGLAV KONFEKCIJA KRAJN

Nudimo vam dirlne garniture za 8. marec v naših prodajalnah Kranj, Tržič in Kamnik

Obenem čestitamo vsem ženam za njihov praznik



triglav

ZA OBRAT KONFEKCIJE V KRAJNU

1. 20 krojačev — šivilij,

Pogoj: kvalificiran krojač ali šivilja;

2. 20 nekvalificiranih delavcev

za priučitev konfekcijskega šivalca

ZA OBRAT KONFEKCIJE JESENICE

3. skladiščnika materiala

Pogoj: kvalifikacija krojačke oziroma šivilske stroke ali kvalificiran trgovec, 3-mesečno poskusno delo.

Vse pismene ponudbe vložite na upravi podjetja Gorenjska oblačila Kranj, Prešernova c. 6. Osebni dohodki so zagotovljeni s pravilnikom o razdeljevanju OD. Ponudbe se sprejemajo do 20. marca 1974.

Z novim šolskim letom 1974/75 sprejme podjetje na 6-mesečno priučevanje poklica konfekcijski šivalcev

20 fantov in deklet

z dokončano ali nedokončano osnovno šolo.

Prijave sprejema splošna kadrovska služba do 30. junija 1974.

Trgovsko podjetje
nama

Ljubljana, Tomšičeva 2

objavlja prosta delovna mesta
za blagovnico v Škofji Loki

1. hišnika
2. natakarja — ico
3. kuharico
4. pomivalko

Pogoji:

pod tē. 1.: splošni ključavničar in 10 let prakse na raznih ključavničarskih, strojniških in vodovodnih delih;
pod tē. 2.: natakar -ica in eno leto prakse;
pod tē. 3.: kuhar in eno leto prakse;
pod tē. 4.: najmanj 6 razredov osnovne šole.

Poskusno delo 1 mesec, delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovsko socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

**Žitopromet Senta
skladišče Kranj,**

Tavčarjeva 31, tel. 22-053

Žitopromet

KOMBINATI, KMETIJSKE ZADRUGE, POSESTVA,
KMETOVALCI

Zamenjujemo vse vrste žitaric za vse vrste moke, prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob, koruzni zdrob in ješpres.

CENE SO KONKURENČNE.
Skladišče je odprto vsak dan, tudi ob sobotah, od 6. do 14. ure.

Zen, krepak in bister gorenjski poba, si je po končani tehnični šoli poskal delo v tovarni. Pravzaprav je končal tehnično šolo samovoljno, še pred zaključnim izpitom in ker je bilo domaćim po štirih mesecih njegovega potepanja in lenjanja ter neprestanega sjehtarenja za denar dovolj, je moral potrkat na vrata kadrovske službe. Po njegovem mninju so mu dali najbolj umazano in zanikrno delo, kar so jih sploh mogli izbrati: bil je pomočnik pri stroju.

Tri dni je vzdrial brez besed, doma, pri kosi, ni rekel ne bev ne nev. Popoldne se je ponavadi zavlekel v svojo sobo in spel, zvečer se je zgubil na ulici. Četrtek dan je vstopil na mestni avtobus, ki je peljal v nasprotno smer — do zdravstvenega doma.

»No, poba, kaj te pa boli?« ga je dobrodušno pozdravil starejši zdravnik.

»V krizu me nekaj tišči,« se je začel zvijati Zen in se tako spačil, da je zdravnika resno zaskrbelo.

Zen je potem v krizu tiščalo štirinajst dni, vse do prvega v mesecu, ko se je vrnil na delo. V tovarni je delal naslednji teden, ko ga je dva dni pred novim letom spet zvilo. Skoraj onesvestil se je tik pred koncem dne.

»Tako me boli glava, neprestano me boli, nobeno zdravilo ne pomaga. Tudi moja mama ima migreno in stara mama tudi,« je bil povod za naslednji obisk pri zdravniku. Njegova migrena je seveda na Silvestrova prešla in se tretjega januarja povrnula. Ko ga je njegov zdravnik hotel poslati k specialistu, se je Zen premislil, češ, saj pravzaprav ni tako hudo kot ob začetku in da mu v glavi buta znatno mile.

Pred pustom se je Zen zaljubil, nesmrtno zatelebal v sosedovo hčerko. V nosu ga je začelo zbadati takoj, ko je pogledal na razpored din v obratu in ugotovil, da mora na pustno soboto delati ponoči. Bočine so bile le prehude in že naslednji dan so mu spet potrdili zdravstveno knjižico.

Ženove bolezenske odsotnosti

Njegova izvoljenka je bila izredno veselo in razposajeno dekle, vedno pripravljena na hec in zabave. Zaradi obljube, da jo bo peljal na ples, je na pustni torek Zen začel boleti zob.

Zen in njegov zdravnik se ob čestih srečanjih malodane nista začela tikati, sodelavci so Zenom komajše poznavi. Medsebojno sodelovanje in prijateljstvo ter razumevanje se je med Zenom in sodelavci krepilo edino na sindikalnih izletih in sindikalnih tekmovanjih, zelo rad pa jim je pritegnil ob vsakomesečnem godrjanju in zmerjanju, ko so družno »zašimfali« čez svoje šefe, tovarno in plačo. Zen je povzagnil glas v bližnji gostilni petnajstega v mesecu in stokrat prekles previško postavljeni plan in premajhen učinek. Zaradi očitnih krivic je demonstrativno ostal doma kar dva dni, tretji dan je dobit visoko vročino. Ravnod tedaj, ko je ob davljenju stlačil vase zadnj košček suruge krompirja, je na vrati pozvonilo. Tovariši od komisije za nadzor nad bolezensko odsotnostmi, so se na lastne oči hoteli prepričati, če ni morda Zen — bolhen in slaboten in tako rekoč že z eno nogo v grobu — sploh še pri življenu.

Ko so zagledali Zen v spalni srajci, — kajti ob enajstih je ponavadi vstajal — usega bledega in izbuljenih oči, so sočutno pokimali. Zenu se je zadnji košček krompirja nekako zataknil v grlu in komaj se je zadržaval, da ni bruhal. Tovariši so ob pogledu nanj kimajoč odšli in mu zaželeti skorajšnje okrevanje.

Naslednji mesec je Zenu šlo za nohte, kajti zmanjhalo mu je idej, razen tega pa je njegov zdravnik odšel v pokoj, zamenjal ga je mlad zdravnik, ki je skoraj vsakega nemudoma postal na temeljiti pregled. Zen bi porabil že ves dopust, ko je na nek dopustniški dan na podstrešju našel rešitev. Na svetlo je privlekel Našega domačega zdravnika in ves naslednji dan je precepel s knjigo v roki. Ta njegova prizadevost se je bogato obrestovala, saj je izvedel vsaj za tri zdravniki, ki jih ni bilo tako lahko ugotoviti. Računal je tudi, da mladi zdravnik ne bo tvegal, da ga pošlje na dva ali tri mesečne preglede. In ni se ustrel.

Saj, saj ste uganili! Seveda, tistega Zenu mislim, ki ga tudi vi dobro poznate! V vaši sosečini živi, pod drugim imenom kajpada, a je temu mojemu Ženu presneto podoben, a ne.

D. Sedej



Ne, to ni ničredna, zarjavela šara, marveč vir dragocenih surovin. Hamburška borza, denimo, je pred kratkim odprla poseben oddelok za trgovanje z odpadnimi surovinami, kjer prodajajo staro železo, cunje, papir, in celo — žaganje. 15. kupcev, velikih industrijskih podjetij, je doslej sproti razgrabilo vse, kar so jim ponudili dobavitelji. »Smetie« gredo v promet bolje kot zlato. — Foto: F. Perdan

Milijarde v odpadkih

Tona starega železa na mednarodnem tržišču velja 130 dolarjev, zavrene cunje pa so lahko pomembno izvozno blago

V nekem poročilu ameriškega instituta Rand Corporation, ki se bavi predvsem z napovedovanjem bodočnosti, z analizo razvojnih tendenc v znanosti, tehnologiji, oborožitvi, potrošnji in populacijskih gibanjih, so avtorji pred nedavnim objavili izredno poučno študijo o zemeljskih zalogah surovin. Razpoložljivih rezerv je premalo, da bi človeštvo lahko brez skrbi zrlo v prihodnosti, da bi lahko v nedogled živel takozipino kot živide, poudarjajo. Dokument v suhoperarem, matematičnem jeziku bije plat zvona, vendar za razliko od večine podobnih kritikov civilizacije 20. stoletja, vstevši znani »Rimski klub« ekologov, ne ostaja zgolj pri opozorilih in grožnjah, temveč bralcem ponuja čisto konkretne predloge ukrepov zoper skorajšnji množični samomor. Poleg skrbno pretehanih »ceptov«, kako postopoma omejiti geometrično naraščanje prebivalstva, zlasti v nerazvitih predelih sveta, in kako zavreti nenehno dviganje proizvodnje, izvirajoče iz zveličavne megalomansko-podjetniške logike, ki ji je profit edino vodilo, so ugledni ameriški futurologi v poglavju 3 zapisali, da bo treba temeljito »skorigirati« odnos modernih družb do gore odpadkov. Slednji nas poeni strani počasi dusijo, po drugi pa skrivajo v sebi neslutene kolonje dragocenih pomožnih surovin, katerih vrednost gre v desetine, v stotine milijard dolarjev. Ključ do denarja tiči v odkritju ustreznega načina sortiranja in izločanja elementov, ki zdaj ležijo raztreseni v kupih brezoblične nesnage.

Sodelavci instituta nadalje obravnavajo posamezne primere reaktivacije odpadkov in naštevajo doslej preizkušene metode izkorisčanja, kakršne so razvili v ZDA, Franciji, ZRN, Belgiji in na Japonskem. A ker ekonomski izračuni povsod kažejo, da je predelava v širokopotezni industrijski obliki nerentabilna, ni poskus nikjer presegel bolj ali manj eksperimentalne faze. Seveda imamo pred očmi izključno mešane smeti, zbrane v masovnih deponijah ob robu orjaških urbanih središč, medtem ko sta iskanje in prodaja enovrstnih odpadkov že dolgo izredno donosna dejavnost, ki reže kruh številnim specializiranim firmam. Da bi spoznali, kako je s to stvarjo v Sloveniji, smo zavrteli telefon in poklicali upravo podjetja DINOS Ljubljana. Ljubezno so se odzvali prošnji: direktor komercialnega sektorja Danilo Jančič je obiskal uredništvo Glasa ter v daljšem pogovoru izčrpno osvetil kopico vprašanj, ki spriče aktualnosti zaslujijo vso pozornost javnosti.

Na smetiščih je tehnika brez moči

Ko nepoučeni zve, da bodo jugoslovanske železarne letos potrebovale 800.000 ton starega železa več kakor lani in da je 88 obstoječih delovnih organizacij sposobno zagotoviti samo tretjino zgornje količine, postane ogrožen. Nehote pomisli na odvržene štedilnice, na karoserije avtomobilov, na sode, gašperke in sorodno kramo, ki »krasi« nešteta uradna in črna odlagalica v Sloveniji. Še bolj jezen bi bil, če bi poznal ceno, po kateri bomo inozemcem plačevali dragocene »smeti«: ena tona stane 130 dolarjev! Ampak dobro poučeni trdijo, da ni pomoči. Menda je popolnoma nemogoče izločiti uporabni material, pomešan z ničvredno šaro, ki tvori jedro množičnih smetič. Tu odpove sleherna tehnika in edino primitivno ročno odbiranje bi utegnilo dati sprejemljive rezultate. Ročna opravila pa so že od nekdaj šibka točka razvitega standarda, kjer je praviloma dovolj lažjih, manj umazanih zaposlitve in kjer ni nihče pripravljen brskati po smrečeh industrijsko-gospodinjskih izmeških.

»Dve desetletji nazaj se je razmeroma dosti občanov pečalo s prebiranjem odpadkov,« pravi Danilo Jančič in pristavlja, da danes zanje ni moč dobiti ustreznega namenstila. »BIR, Biro international of recuperation, katerega člani so najuglednejši svetovni koncerni za zbiranje, predelavo in ponovno uporabo starega železa, mrzlično išče izhod iz zategne. Navzlie bogatim izkušnjam, tehničnim izboljšavam ter izu-

mom v zvezi s sortiranjem in izločanjem sekundarnih virov surovin je jasno, da bo le temeljito zastavljenja akcija ogromnih razsežnosti obrodila sadove.«

DINOS kajpak budno sledi doganjem v svetu. Najnovejše izsledke skuša prenesti v vsakdanjo praksu — seveda v mejah svojih zmogljivosti. Kar zadeva kompleksne obmestne depoje, bi nemara veljalo združiti sile vseh zametresiranih ustanov, organizacij in institucij ter k sodelovanju pritegniti podjetje Snaga, lokalne komunalne službe, skupnost za varstvo okolja, industrijo ter republike in krajevne oblasti. Najprej bi nekako izločili uporabne predmete (pločevina, žica, steklo, tekstil itn.) ter nato gomile zravnali in prekrili s humozno zemljo. Toda ideje so ideje: pri realizaciji bi najbrž ne smeli trpeti interni interesi koperantov. Rekli bi, da je stvar zaenkrat težko izvedljiva.

Bankovci iz umazanih krp

Kot smo že zapisali, sodi v krog najbolj iskanih materialov tudi tekstil: zmlete drobce cunje, prepojenih s strojnim oljem. Angleži mesto v papir za tiskanje bankovcev, ki jih je potlej, spriča nenavadnega modrikastega leska, nemogoče brezhibno ponarediti; najboljše pomivalne krpe so narejene izključno iz mehkih, izpranih vlaken oguljenih oblek; odslužena trikotaža je pomemben izvozni artikel Jugoslavije; Madžarska skrbno varuje postopek proizvodnje sintetičnih »vilev«, katerih izborne čistilne lastnosti so jih spremenile v pravcat devizno mano...«

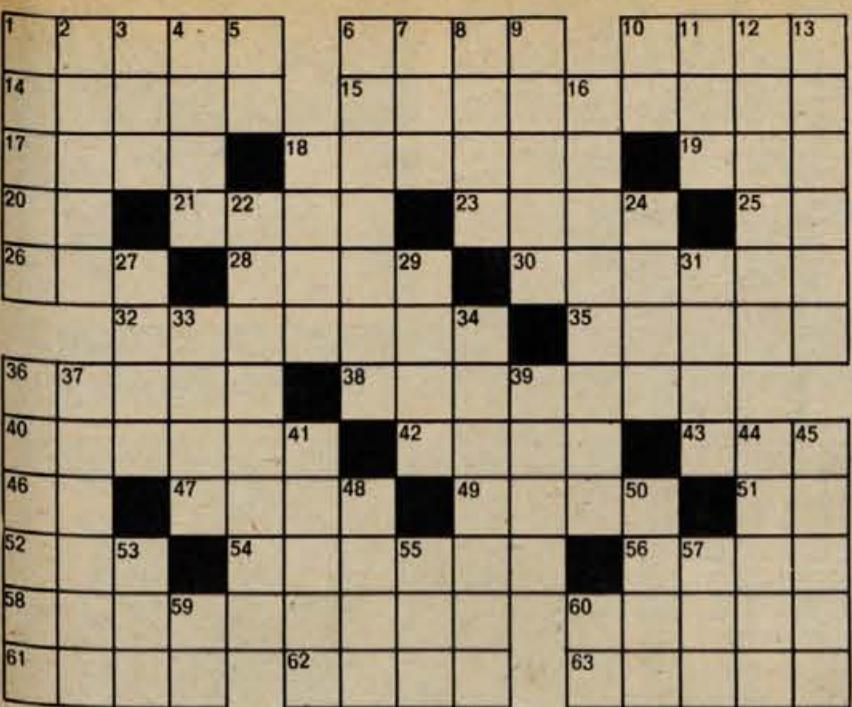
Ni dvoma, da bodo raztrgane cape kmalu dokaj redek gost smrečnih jam v zaledju naših metropol. Pač pa tem jamam grozi invazija avtomobilskih zračnic in plastične embalaže, ki kot nalašč zlepa ne podležejo razkrojevalnim vplivom vremena in bakterij. Povpraševanje po gumah je skromno: postopek novne predelave ni dovolj enostaven. Ameriški kemiki predlagajo, naj bi zmleta »obuvalec« vozil dodajali asfaltne masi, kar baje krepko izboljša odpornost, trajnost in prožnost cestnih površin. A graditelji so kdo večem gluhi za nasvete znanstvenikov. Zažiganje je še naprej najbolj priljubljena oblika odstranjevanja gum in umetnih mas, ki spriče nečiste sestave (zmes kopicne nerazgradljivih spojin) ne zanimajo nikogar.

V zaključku pričajočega prispevka ne bo napak dodati, da je v Jugoslaviji čutiti odsotnost dolgoročne politike koriščenja odpadkov. Manjka načrtovanje in povezovanje na medrepubliškem nivoju, povezovanje, ki naj bi zajelo čim več prizadetih strani. Vendar pa se zdi, da so sedanje razmere, ko izbruh energetske krize gospodarstvenike sili v skrajno racionalizacijo delovnih postopkov in ko varstvu okolja začenjamamo priznavati vlogo krojitelja usode prihajajočih generacij, ustvarilje idealne pogoje, v katerih bi z usklajeno družbeno akcijo hitro nadoknadiли zamujeno.

I. Guzelj

GLAS 5

Sobota, 2. marca 1974



VODORAVNO: 1. ploščat kos lesa iz podolžno razčaganega debla, 6. postava, rast, 10. ljubkovalno ime za Katarino, 14. večje glasbeno delo, 15. kdr se ukvarja s kulturo, 17. loterijska igra na srečo, 18. vine iz muškatnega grozdja, 19. ljudsko ime za Utičana, Hercegovca, 20. Andrej Habič, 21. zelo vroča voda, 23. židovsko moško ime, 25. Anton Nanut, 26. etiopski knez, 28. pesniško ime za Irsko, 30. Vergilijeva pesnitev o trojanskem junaku Eneju, 32. optično lečje, ki da sliko brez stenih napak, 35. izdelovalec igel, 36. kronika, letopis, 38. imo sovjetskega politika Mikojana, 40. lisa, 42. imo hrvaškega realističnega pisatelja Kovačića, (*V registraturi), 43. Eatonec, 46. Primož Kozak, 47. majicek otoka Lojante, vzhodno od Nove Kaledonije, 49. nekdajna portugalska posest v Indiji, Gon, 51. znak za kmečko prvno lantan, 52. votlo drevje, čebelji panj, 54. holandski škof Korneli, začetnik janzenizma, reformističnega gibanja v katoliški cerkvi, 56. posvečen prostor, svetišče; zidanica, 58. prebivalec Lendave, 60. mit, bajeslovna pripoved, 61. hududec v veletemestru podzemlju, zlasti v Parizu, 62. križišče med Viborgom in Aalborgom v severni Danski, 63. velika zvezda v ozvezdju Orel.

NAVPIČNO: 1. denarna enota ZDA, 2. doba, vek, 3. del teniške igre, 4. nočno popivanje, 5. Anton Ažbe, 6. več stvari ali reči skupaj kot celota, 7. prha, kopel pod prho, 8. sinjska viteška igra, 9. slovenski pisatelj, zgodovinar, Josip, 10. avtomobilski označnik za Kranj, 11. dalmatinško žensko ime, 12. ploha besed, prazno govorjenje, 13. kdr se ukvarja z ikonami, 16. utopitev, 18. težko spanje zadeva, ki dači, 22. vera, verstro, 24. gojitev, strežba, 27. reka v Posarju, desni pritok Mozele v ZRN, 29. Zolajev roman o pariški prostitutki, 31. nemško žensko ime, 33. lesena ograja, 34. kotna funkcija razmerja stranic, 36. hruškasta steklenica za zdravila, serum, 37. namaka, 39. luka na koncu Stonskega kanala, na zemeljski ožini polotoka Pelješca in kopnega, 41. aloji podobna rastlina z velikimi mesnatimi listi, 44. narodno zabavni ansambel, 45. staja v planini: pletena ograja za prenočevanje živine, 48. oblika ženskega imena Anica, 50. poldrag kamen za okrasne predmete, 53. nekdanja kratica za našo armado, 55. Štefan A. Ratkovič, 57. sovražnica želeta, 59. Dane Skerl, 60. kmečna označka za barij.

Rešitve pošljite do srede, 6. marca, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1. 50 din, 2. 40 din, 3. 30 din.

rešitev nagradne križanke iz sobotne številke

1. vrtavka, 8. klokana, 14. realist, 15. kapitan, 17. ŠK, 18. selektor, 20. La, 21. Alim, 23. net, 24. el, 25. vik, 26. osamitev, 29. omika, 31. mlajši, 32. Li, 34. adar, 35. vrat, 37. Ak, 38. Odesa, 40. senat, 42. Alžirija, 45. oči, 46. Ot, 48. Nil, 49. veda, 51. Ti, 52. apelativ, 55. Rip, 56. acidozna, 58. ekipaža, 60. aparat, 61. vadiljč

izžrebani reševalci

Prejeli smo 136 rešitev, 1. nagrada (50 din) dobi Ciril Hudovernik, 64000 Kranj, Cankarjeva 22; 2. nagrada (40 din) Vido Gavzoda, 64000 Kranj, Drolčeve naselje 19; 3. nagrada (30 din) Andrej Rozman, 61215 Medvode 109. Nagrade bomo poslali po pošti.

O možu in ženi, ki sta živa zgodovina

Pri zlatoporočencih Albini in Nacetu Šumi

Zdaj, ko ju poznam, bi mi bilo žal, če bi za intervju z njima dočili koga drugega. Albina in Nace Šumi s Ceste na klancu št. 8 v Kranju sta namreč sila zanimivosti osebi. Pravkar slavita zlato ohect, Nace pa hkrati tudi 75-letnico rojstva.

Zivljenjska zgodba čilega, se vedno mladostnega para bi — pričnam — terjala mnogo obsežnejši članek kot mi ga dovoljuje sestaviti skopu odmerjeni prostor v časopisu. Zlasti on, hišni gospodar in soprog, nekdanji revolucionar in puntar, bi lahko o sebi spisal napeto knjigo.

Rodil se je februarja 1899 v Kranju. Kmalu potem, ko je komaj 18 let star uspešno zaključil grafično šolo in dobil mesto v bivši tiskarni Sava, so mu nataknili uniformo. Pri Gabrijelih na Soški fronti je v neposredni bližini njegove enote eksplodirala topovska granata. Od petice fantov, čež katere so se zgrnile

tone prsti in kamenja, je preživel le Šumi. A s tem Nacetovi spomini iz časov, prebitih v vojaški suknji, nikakor niso izčrpani. Dobre tri mesece je bil v vrstah koroških borcev, vse dokler marca 1919 zaradi zlatenice ni bil odpuščen. Stiri leta pozneje, v kraljevini Jugoslaviji, je spet, tokrat poslednjič, oprtal puško ter odtolkel enoletni kadrovski rok.

No, brž po prihodu domov, 27. februarja 1924, sta se z mlado Albino, rojeno v Š. Janžu na Dolenjskem, vzela. Menda jo je spoznal med nedeljskim plesom. Tudi Albina je delala v tiskarni, vendar ji potlej, kot zakoniti ženički, Nace ni več pustil, da bi pomagala krepiti družinski proračun.

»Cisto dovolj sem zasluzil,« pravi jubilant.

»Ja, ampak ti danes vlečeš penzijo, jaz pa nič,« je hudomušno pristavila gostiteljica, ki ob štirih otrocih — enem sinu in treh hčerah

— seveda ni utegnila nikoli držati rok križem.

Sredi leta 1919 so Savski tiskarji pod Šumijevim vodstvom organizirali splošno stavko. Trajala je sedem tednov — dokler lastniki niso počutili zahtevam delavcev ter jim povisili mezdu.

»Leta 1932 smo znova štrajkali, a je šef s Hrvatskega pripeljal stavkokaze in nas postavil pred vrata. K sreči sem dobil zaposlitev v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani,« pripoveduje Nace, čigar pljuča spričo dolgoletnega vdihavanja strupenih svinčenih hlapov še zmeraj niso popolnoma zdrava.

Šumi je nemško okupacijo prestal dokaj srečno. Navzlic strogo nadzoru in nenehnemu strahu, da ga bodo arretirali, je prek Kroparjev poslal partizanom veliko dragocenega tiskarskega materiala. Leta 1942 so nacisti Nacetu zaprli sina. Svobodo je dočakal v koncentracijskem taborišču Dachau. Tudi najstarejša hči se je srečno vrnila iz gozdrov.

»Nikoli prej in nikoli kasneje nisem toliko ptretrpela,« je strahotne minule vojne komentirala mama Albina.

Potlej, v novi Jugoslaviji, so Šumija poklicali v Gorenjsko tiskarno. Najprej je opravljal dolžnosti tehničnega vodje, da bi nazadnje postal direktor. Upokojen je od leta 1955, torej skoraj dve desetletji, a še sedaj zavzetno spremlja razvoj Gorenjskega tiska, ki mu je pomagal rasti

velika izbira nasvet pri nakupu nizke cene

Vsakovrstna darila za 8. marec pri



Elita, Kranj vas vabi v svoje trgovine in čestita vsem ženam ob dnevu žena.



Zlatoporočenca Angela in Joža Miklavčič iz Srakovlj — Foto: F. Perdan

Spoznala sta se v mlinu

Danes bosta slavila 50. obletnico skupnega življenja Angel in Joža MIKLAVČIČ. Angela je bila rojena 1. januarja leta 1904 v Predosljah, Joža 2. januarja leta 1886 v Srakovljah, po domače pri Babantu. Spožnala sta se v Dolharjevem mlinu v Predosljah, kjer je mama doma. S poroko nista dolgo odlašala. Joža je potreboval pomočnico in ženo in prosil je Angeline starše za hčerkino roko. Privolili so in 27. februarja leta 1924 je bila očet. Mladoporočenemu kmečkemu paru življenje ni bilo posuto z rožicami. Pri Babantu v Srakovljah, dober kilometar od Kokrice, je kmalu zajokal prvi otrok, potem drugi, tretji, četrti... Deset otrok je povila mati. Pet hčera in prav toliko sinov. Lepo so odražali. Dvema sinovoma usoda ni bila naklonjena. Za vedno sta se poslovila še v najlepših fan-

tovskih letih.

Zivljenje je teklo naprej. Otroci so se poženili in pomožili in ustvarili svoje domove. Kar trije so v domačih Srakovljah. Sin Voranc je ostal na domu. Pa kaj, ko se noče poročiti, pravita zlatoporočenca.

Oče se gleda zdravja ne pritožuje, čeprav jo že koraka v 89. letu. Najraje skrb za živino in poleti okopuje. Mama, ki je od leta 1961 dalje brez ene ledvice, se drži opravil v hiši, saj na polje ne more.

Slavljenca iz Srakovlj sta najraje doma. Mama gre v Kranj le takrat, kadar obiše zdravnika. Oče pa ponavadi v Kranju nakupuje prašiče in se odpelje tja, ko mora poravnati davke.

»V Srakovljah je najlepše,« pravi, »čeprav je Kranj tako velik in lep...«



Morda bo ob temelju pisanju kak poklicani tovarši vzkliknil: »Le kaj jih brigal!« Ampak če briga ljudi, ki vsak dan hodijo tam mimo, in če nas opozarjajo, naj terjamo javno pojasnilo, smo pač dolžni reagirati.

Gre namreč za gramoznice vzdolž ceste Kranj-Zabnica. Mnogi menijo, da so zrasle načrte, brez predpisanih blagodarov odgovornih služb. Zlasti hode v oči največja, ki zve srednji njiv v Zgornjem Bitnju. Kot kaže, so jo že izčrpali, kajti zdaj vanjo odlagajo smeti, tone in tone smeti, čež pa sproti nasipavajo plast zemlje. Lepo in prav. Toda znamo je, da so se pred leti okrog predvidenih posegov v Sorško polje razplamtele hude polemike. Celotna ravničava naj bi ostala nedotaknjiv rezervat pitne vode, saj je sondiranje odkrilo močan tok talnice, ki teče izpod Šmarjetne gore v smeri proti Medvodam. Del polja so zato spremenili v zaščiteno področje, medtem ko v širšem obodnem pasu brez pristanka republikega rudarskega inšpektorata in drugih pristojnih ustanov ni dovoljena nobena gradnja ali izkop. In vendar omenjena jama leži skoraj natančno nad podzemeljsko strugou. Mar strapene snovi v odpadkih ne bodo prodri vanjo! Mar je odgovorna gospodarska organizacija o svojem početju predhodno obvestila nadzorne institucije in dobila potrebna dovoljenja? Upamo, da bo pričujoči člančic sprožil ustrezen odnos na ustreznem mestu in da boda dvomljivi deležni jasnega odgovora. Prepričani smo, da ne zahtevamo preveč.



Albina in Nace Šumi: spožnala sta se na nekem plesu. — Foto: F. Perdan

— seveda ni utegnila nikoli držati rok križem.

Sredi leta 1919 so Savski tiskarji pod Šumijevim vodstvom organizirali splošno stavko. Trajala je sedem tednov — dokler lastniki niso počutili zahtevam delavcev ter jim povisili mezdu.

»Leta 1932 smo znova štrajkali, a je šef s Hrvatskega pripeljal stavkokaze in nas postavil pred vrata. K sreči sem dobil zaposlitev v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani,« pripoveduje Nace, čigar pljuča spričo dolgoletnega vdihavanja strupenih svinčenih hlapov še zmeraj niso popolnoma zdrava.

Bodi kakorkoli, zakonca Šumi se je, kot vidite, res splačalo obiskati. I. Guzelj.

Darilo trajne vrednosti za 8. marec



v zlatarski delavnici
LEVIČNIK KRAJN
Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)

čestitamo za dan žena

V izložbi poslovalnice trgovskega podjetja Murka na Jesenicah je pretekli teden kraljevala tudi prelepa ženska jopica, zraven katere so namestili listič s ceno: le 10 dinarjev naj bi bila stala. Čudovito opremljena vitrina je seveda privabilo veliko žensk, ki so skoraj brez izjeme zavile v lokal in pri prodajalki zahtevala jopico. Toda izkazalo se je, da snodelata iz izložbe ni mogoče kupiti, ker je bil menda že prodan. Pač pa so na poljach imeli popolnoma enake izdelke — po 240 din! Ko je ena od razočaranih strank vprašala, zakaj potem lažnive reklamne vabbe ne umaknejo iz zekla, so ji povedali, da brez aranžerke ne morejo ničesar premikati. A očitno aranžerka bolj poredko zaide v Murkin obrat na Jesenicah, kajti jopa je še vse naslednje dni namila nežni spol, ki se ni mogel upirati skušnjavi in je množično oblegel prodajno mizo.

Kolikor vemo, so takemu ravnanju včasih rekli »zavajanje potrošnikov. Poslovodja oziroma odgovorno osebje je ponavadi plačalo krepko globbo, saj gre za neke vrste izzivanja kupcev. Ali pa nemara na Jesenicah prevladuje prepičanje, da sedem jurjev ni noben denar? Dovolj je, če se deklev ali soproga odpove enemu obisku pri frizerju oziroma če en teden ne kadi in ne piše kavice, kajne? Ampak čudno: so babnica, ki bi rade še naprej kupovale cigarete in obiskovala frizerja — in sicer v novi jopici. Morda ne dela prav, vendar Murka najbolj poklicana, da jih spreobrne.

Starajmo se počasi 3

Marsikdo, za katerega še ne moremo reči, da je že v letih, ima težave s spanjem. Pogosto so to nemirni, živčno preobčutljivi ljudje. Te težave se lahko kasneje v letih še stopnjujejo. Premalo spanja pa spet vpliva na naš živčni sistem, tako da se vrtimo v krogu, iz katerega ni videti izhoda. Če slabo spimo in še nismo stari, je treba vsekakor poiskati pomoč zdravnika. Vsakdo bi moral paziti, da ima dovolj spanja, ki zagotavlja telesu dovolj počitka. Če ne spimo dovolj, lahko lasje izgube lesk, koža pa postane ohlapna in uvela, še posebej okoli oči. Ce so noge težke in če vas mučijo krčne žile, potem ležišče pri nogah povisajte. Srčni bolniki pa tega ne smejo delati, tudi taki z bronhitom ne. Trda enodelna žimica varuje pred bolečinami v križu. Spalnica naj ne bo premrza, da ni treba ves čas počivati skrčen in nesproščen.

Ce potrebujete opoldanski počitek, ga pač potrebujete in niste zato nič bolj stari in nemočni. V mlajših letih je počitek po kobilu navada, kasneje pa je lahko potreba, ki se je ni treba sramovati. Vsakdo, ki ves dan trdo dela, bi si moral med delom privoščiti počitek in si tako nabrat novih moči. Za počitek zadostuje ena ura.

Z leti se krvni obtok poleni, rado nas zebe in radi smo na toplem, telesna aktivnost pa se zmanjšuje. Odlično sredstvo proti občutku hladu in za pospešen krvni obtok je izmenično tuširanje s toplo in hladno vodo. Najprej se tuširamo s toplo vodo, nato zmanjšujemo dotok tople v korist hladne. Če ste le preveč zmrznjeni ali pa živčni, je priporočljivo tuširanje le z mlačno vodo. Tuširajmo se vedno v prijetno topli kopališči. Tuširanje začemo pri desnem stopalu in dvigamo vodni curek do bokov in spet nazaj. Ponovimo tudi na levih nogah, nato tuširamo desno roko proti srcu vse do vrata, nato še levo. Podobno tuširamo tudi ostale dele telesa in to vedno proti srcu. Nato se obrišemo z grobo frotirko in kožo namažemo z kremon.

Že sami ste gotovo prišli do spoznanja, da se nemarnost v oblačenju poda le mladim ljudem. Leta pa tega ne prenesajo — zahtevajo vedno brezhibno urejena, čista in zlikana oblačila, počesane lase in urejen obraz. Zavedati se je treba, da z leti peša volja do telesnega urejanja, vendar bi se takim nagnjenjem morali silovito upirati. Tudi domača obleka naj bo primerna in varuje se tega, da je za doma »vse dobro«.

Kaj pa kava, alkohol in cigarete? Kot pri vseh rečeh v življenju, je potrebna pri takih poživilih zmernosti, posebno, če nismo zadovoljni z zdravjem. Morda je še najmanj od teh poživil škodljiva kava. Če kadite preveč, skušajte prvo cigareteto prizgati čim kasneje, na primer šele ob desetih dopoldne.

Grizenje nohtov

Grizenje nohtov občasno sledimo pri večini otrok. Zelo redko pa ta pojav zasledimo pri zelo sigurnih, samozavestnih otrocih. V kolikor je to grizenje le občasno, ne smemo polagati nanj prevelike pozornosti. Kadar pa si otrok pogriže nohte do živega ali pa postaja to dolgotrajna, stalna navada, pomeni, da je moteno otrokovo čustveno, doživljjanje in odnos do okolice, predvsem pa odnos do najbližjih. Nekateri starši skušajo odpraviti to grizenje tako, da otroku oblačijo volnene rokavice, mažejo prste s kafro in s podobnimi kislimi ali smrdljivimi tekočinami. Psihologi pa že dolgo vedo, da taki ukrepi, prav tako kot grožnje in kazni ne pomagajo. Pogosto se zgodi, da postane grizenje po takih poseghih še intenzivnejše. Da bi pravilno razumeli ta pojav, se skušajmo nekoliko obrniti v živalski svet, kjer najdemo iste pojave, in sicer vedno pri živalih, ki se dalj časa niso mogle gibati. Kakor hitro imajo živali možnost za njihovo telesno udejstvovanje in gibanje, težave izginejo. Ena takih značilnosti je stalno in avtomatično grizenje robov jasli pri konjih, če le-ti ostanejo predolgo v hlevu in nimajo možnosti za gibanje. Konji s tem odvečnim motoričnim početjem sproščajo nakopičene, zajezenje napetosti in vznemirjanja.

Tudi grizenje nohtov opazimo vedno pri otrocih, ki žive preveč utesnjeno. To povzroča pri otrocih močna čustvena vznemirjenja in napetosti, kar otroci sproščajo na tak način. To pomeni, da prenesajo svojo aktivnost z enega področja na drugega, ker pa na prvem njihove potrebe niso bile zadovoljene. Lahko si mislimo, da predstavlja grizenje nohtov določeno sprostitev in da je s tem mogoče doživljati celo neko ugodje. Zaradi pogostega ponavljanja se grizenje nohtov toliko automatizira, da otrok vztraja v tej navadi še potem, ko je prvič vzrok za grizenje že odpadel.

Kadar torej opazimo pri našem otroku grizenje nohtov, se vprašajmo, če morda z nepotrebnimi prepovedmi ne oviramo otrokovih naravnih potreb po gibanju; zahtevamo pretiran red, čistočo, poslušnost in prehitro želimo narediti iz otroka odraslega človeka. Od otroka zahtevamo le to kar zmore, predvsem pa mu nudimo več ljubezni in razumevanja in če nekaj časa bo tudi grizenje nohtov izginilo.

Janez Rojšek, dipl. psiholog

marta
odgovarja

Veronika iz Kranja — Doma imam blago v oker barvi z zabrisanim karbo vzorcem. Iz tega bi rada imela obleko, pod katero bi nosila bluze in puloverje. Prosim, svetujte mi krov obleke in barve, ki se bodo zraven podale. Stara sem 18 let, visoka 166 cm, tehtam pa 55 kg.



Marta — Obleka za vas je poloprijetega kroja, mini dolžine in zvončasta. Ima kratka zvončasta rokava, nekoliko večji izrez, zapenja pa se z gumbi na ramenih in z zadrgo ob strani. Čez lahko zapnete še pas. Barve, ki se podajo k tej obleki pa so: temno rjava, črna, temnozelena in temno modra.

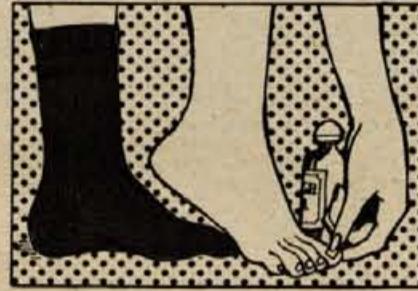
izbrali smo

Danes je tale rubrika za spremembu namejena možem in fantom! Cel teden imate še čas izbirati darilo zanjo. Upamo, da vam bo prišel prav tudi kakšen naš nasvet.



Na Kokrinem oddelku kozmetike v GLOBUSU so dobili kolekcijo odlične ženske kozmetike ORLANE, Pariz. Če ji ne morete pokloniti celo kolekcije (za 427,05 din), jo razveselite samo z dnevno hidratantno kremon, tonikom, čistilno kremon ali samo s čistilno masko te priznane francoske kozmetične hiše.

Cena: od 43,15 do 115,80 din



V zimskem času se vsa koža telesa precej izsuši. Pogosto je zelo suha tudi koža na nogah in zaradi tega so plasti odebelenje kože na petah, prstih in podplatih še bolj trde in rade pokajo ter pri tem trgajo nogavice. Potem ko ste noge namakali v zelo topli vodi in si trdo kožo ostrgali s strgačo ali kamnom plovčcem, jih je treba še namastiti. Uporabite mastno kremon ali kako primerno olje. Da ne bi zamazali postelje in da bi se krema dobro vplaila, obujte kratke bombažne nogavice. Koža na nogah bo zjutraj nežna in mehka.



Če hočete podariti praktično darilo, kot so manjši gospodinjski aparati, posoda, porcelan itd., stopite v Murkin ELGO v Lesčah. Tu so se za bližnj praznik se posebej pripravili. Dekletta vam bodo izbrana darila zavila s tako spretnostjo in okusom, da se boste, verjetno, ob takih priložnostih spet v pet vrčali sem. Tokrat bodo darila aranžirale tudi s svežim cvetjem.



Morda si že dalj časa želi majhno skrinjico za nakit ali ovitek za knjigo. Iz modrega, rdečega in rjavega usnja, lepo izvezene imajo v škofoški NAMI. Lahko pa izberate tudi med že pripravljenimi drobnimi darilci.

Cena: skrinjica 67,85 din
ovitek 55,55 din



Ce pa želite podariti bonboniero, kavico, veliko čokolado ali steklenico »boljšega«, obiščite Centralovo DELIKATESO na Mistrovem trgu, kjer že aranžirajo sladkas darila vseh vrst.

za 8. marec

družinski
pomenki

CREINA
CREINA Turistična poslovalnica Kranj

vas vabi na dvodnevni izlet
ob prazniku žena v
SAN MARINO
8. in 9. marca

Prijave in informacije dobite v Tu-
ristični poslovalnici Creina v hotelu
Creina, tel. 21-022.

Salon pohištva na Primskovem pri Kranju

- 1300 KVADRATNIH METROV RAZSTAVNEGA PROSTORA
- KUHNJSKA OPREMA IN BELA TEHNIKA NA TITOVRU 5
- NAJVEČJI GORENJSKI SALON POHIŠTVA NA PRIMSKOVEM PRI KRANJU
- POPUST PRI NAKUPU Z DEVIZAMI
- POSOJILLO BREZ POROKOV DO 15.000 DIN
- BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM

Topel, lep, prikupen dom, kjer boste vsak dan srečni in zadovoljni, boste izbrali pri Lesnini v Kranju

lesnina

Za pomlad poletje '74

NOVO

FILIP
111445
DIN 229,20

FILIP
111441
DIN 229,20

FILIP
120170
DIN 214,50

MALOPRODAJNE GENE
BREZ PROMETNEGA
DAVKA.



Zlatniki v kovčku

V Osaki na Japonskem so delavci, ki so kopali temelje za novo zgradbo, našli velik kovček poln zlatnikov. Dukati so bili skovani med leti 1821 in 1828. Njihovo vrednost so ocenili na 30 milijonov jenov, to je okoli 100.000 ameriških dolarjev. Ljubitelji starih novcev so prečrčani, da imajo dukati tudi prečajno zgodovinsko vrednost.

Za varnejšo vožnjo

Na Švedskem so skonstruirali zelo hiter vlak, ki pa je bolj udoben kot njegovi predhodniki. Doseže

hitrost 220 kilometrov na uro. Glavna novost pri konstrukciji je nov način pritrjevanja vagonov na šasijo. Prirejen je tako, da omogoča nagnjanje vagonov pod uplivom centrifugalne sile na ovinkih. Zato potnikov na ovinkih ne bo več nagihalo na nasprotno stran. To zagotavlja tudi večjo varnost, vlak pa lahko vozi skozi ovinke z nezmanjšano hitrostjo.

Večja svoboda gibanja

Sovjetska vlada je sklenila ublažiti omejitve za potovanje tujih diplomatorjev po državi. S tem sklepom so že seznanili vodje tujih

diplomatskih predstavnosti v Moskvi. Obenem pa so jih opozorili, da so še vedno prepovedana potovanja v nekatere predele, predvsem tiste ob Kitajski meji.

Šestkilogramska novorojenček

Carmela D'Auria je rodila šest kilogramov težkega sina. Tudi prva dva otroka 30-letne gospodinje iz Milana sta sodila med teže. Hčerka je ob rojstvu tehtala pet kilogramov, sin pa pet in pol. Vzrok za rojstvo tako težkih otrok iščejo v dednih faktorjih ali pa je mati sladkorno bolna.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(9. zapis)

Ne moremo zapustiti Leš, ne da bi povedali še nekaterih Janeževih vrlin: da je pri Mohorjevi družbi opravljal vsa tajniška dela brezplačno, hrkati pa še vse rukopise jezikovno in tudi sicer prizpravil za tisk. Taka dela so danes dobro plačana. Profesor Janež pa jih je opravljal kot idealist ...

Kot urednik Slovenskega Glasnika je prvkrat objavil Levstikovega Martina Krpana in nežne Jenkove Obraže; tudi Simon Gregorčič je Janež kot prvemu zaupal svoje zavetniške čustvene pesmi. Levstikovo znamenito Popotovanje od Litije do Cateža, Jurčičev Domen, Prispevko o beli kači v Jesensko noč med slovenskimi polharji — vse to je kot prvi objavil Janež v svojem Glasniku.

SVATNE

To je naslednja vasica pri Šentjakobu, ki ji posvečamo lepo misel: saj tu je bil dom Mikloše Zale, prispolobe ženske in narodnostne zvestobe! Svatne (nemško: Schlatten), le od kod to ime? Na gorenjski strani Karavank imamo nad Begunjam Slatno (v izgovoru: Slatno). Slatno ime gotovo nima zveze, prej bi utegnilo kazati ime na močvirno zemljo, ki daje rast le kisl travi. Tako velja vsaj za travnike v bregu pod gorenjsko Slatno. Ali pa so slatine, Svatne in Slatna istega izvora — besede, ki pomenijo nekaj kiselkastega, pa najbolj to voda ali travnik. Sicer pa bi to stvar znalo bolje razložiti strokovnejše pero.

Vasica je prav majhna. Saj so bližnje Leše in posebno Podrošca bolj obljuđeni zaselki. Toda Svatne so ljube Slovencem prav zaradi zgodbe o Miklovi Zali, junakinji koroške ljudske pripovedke.

In še to velja brž povedati: ko sem si pred leti ogledoval ta kraj, sem izvedel, da Serajniki še žive na domačiji pred cerkvijo, da živi tudi Zala na Miklovi kmetiji. In da se sosedne mu kmetije še vedno pravi Tresoghav in tudi Strelec ima še svoj dom.

Seveda je vsa ta imena ohranila vaška tradicija; le Miklova Zala je stvarnost! Kmet Janez Mikl, ki pa je še raje zagan lovec, ima kar številno družino — sedem otrok! Najstarejša je Zala. Ta je obiskovala slovensko gimnazijo v Celovcu. Potem pa se je posvetila učiteljskemu poklicu.

MIKLOVA ZALA

Profesor Jakob Sket (1852-1912) je v srečnem trenutku svojega življenja — četudi ni bil izrazit pripovednik — napisal povest iz turških časov, Miklova Zala. Izšla je prvič v Slovenskih večernicah, l. 1884. Prav to delo je Sketu ohranilo ime v družini naših pisateljev.

Sto in sto starih ljudskih povesti je že pozabljenih, le povest o Miklovi Zali je še vedno živa — četudi je bila napisana že pred 90 leti! Mnogo ponatisov je izšlo; se večkrat pa je šla Miklova Zala čez oder bodisi v Spicarjevi ali Žički dramatizaciji.

»Danes samo kmet dobro živi,« je nevočljivo rekla mrzla tetina in si v tretje napolnila krožnik.

»Maslo se prodaja, kakor se je včasih zlato,« je reklo bratanec z dvojnim podbradkom.

»Nekateri se žnajdejo,« je rekla bledikava sestrična. »Naš hišnik je prekopal cvetlične gredice in posadil krompir. Pa mislite, da se mu upamo kaj reči? Ali da gre kaj tega krompirja nam?«

»Jaž bi mu ga že populil ... ponoči,« se je spozabil bratanec z dvojnim podbradkom.

»Imam pe že raje mir,« je rekla bledikava sestrična.

»Mrzla teta pa je strupeno zaježikalna.«

»Dva meseca je bil pri partizanjih, pa hodi okoli hiše kot gospoda. Nič mu ne moreš.«

Pri partizanjih! Kakšna zlobna popačenka! In kako zaničajoč glas! Oblila me je rdečica, pogledi pa so se uprli vame in mrzla teta je umolknila in nekaj zamolnila, bratanec z dvojnim podbradkom pa je dejal:

»Navsezadnje ... nič slabega, če je obdelal vrt ... sedaj, ko je tako pomanjkanje.«

Pa so gorovili o živilskih nakaznicah, o točkah za tekstil, o vrstah pred trgovinami, o praznih policah in o prodajalnah, kjer je bilo vsega dovolj ... za tiste, ki so jim bile prodajalne namenjene.

»So rekli, da bomo vsi enaki,« je zaježikala mrzla teta. »Saj smo res. Eni ne znajo obesiti nase, kar imajo, drugi pa nimamo kaj.«

Pogledi so se spet obrnili k meni in mrzla teta je spet umolnila.

Kako so bili zoprni! Zaradi praznih pogovorov, zaradi življenga, ki je teklo kot valovanje pod ledom in ki so ga poznavali vsi, samo pred menojo so ga skrivali. Se Karla je vedela več kar kar jaz, se Polona je razumevala prikimala ob imenu, ki ga nisem poznal, in je vedela, kaj hoče povedati stric Josip, ko je dejal:

»Tale Blejc samo skube.«

In kaj hoče povedati očetova teta, ko je rekla:

»H komu pa naj človek gre?«



GLAS 9

Sobota, 2. marca 1974

Tržiške šole na Zelenici

Petak, 15. februarja 1974. Ura je osem zjutraj. Na avtobusni postaji je bilo vse veselo. Smučarji-tekmovaleci in kontrole so se odpravljali na Zelenico.

Drug za drugim so stopali v avtobus in komaj čakali odhoda. Kazala na ura sta kazala že deset minut čez osem, ko je avtobus končno odpeljal z avtobusne postaje. Začela se je počasna vožnja proti Ljubelju, ki je ni in ni bilo konca. Zapletli smo se v pogovor in tako le prišli na Ljubelj, od koder smo nameravali oditi dalje na Zelenico, kjer je bilo občinsko prvenstvo v veleslalomu, katerega naj bi se udeležile vse tri tržiške šole: Bračičeva, Gajzerjeva in šola kokrškega odreda.

Ze ko smo stopali iz avtobusa, smo videli na nebu gmote grozječih oblakov, okoli nas pa se je vlekla megla. Izpred restavracije smo počasi krečili proti žičnici. Bilo nas je veliko. Megla je bila še vedno vse naokoli in počasi je začelo deževati. Čim više smo bili, bolj je dež prehajal v sneg, ki nam je z vseh strani bičal obraz. Tudi veter je pihal in kar čudno se nam je zdelo, kako bo mogoče tekmovali v takem vremenu. S prve žičnice smo se presedli na drugo in se počasi pripeljali na Zelenico. Najprej smo se odpravili v kočo in popili vroč čaj, ki nam je dobro del. Smučarji so nato odšli smučati, ostali pa, ki nismo smučali in smo pomagali pri organizaciji in poteku tekmovalja, smo ostali v koči. Čez kaki dve uri, ko smo odšli iz koče, smo se kar začudili. Pred očmi so se

nam odpirala s snegom posuta počača strmih vrhov. O meglji ni bilo več sledu, pa tudi veter ni več pihal.

Kazalci so se bližali trinajsti uri. Za takrat je bil predviden začetek tekmovalja. Nestrpni in razburjeni tekmovalci so bili že na startu, kontrole na svojih mestih in tudi ostalim je bilo delo lepo porazdeljeno. In nato se je končno začelo. Obe progi, tako proga za cicibanke, cicibane, pionirke in mladinke, kot tudi proga za pionirje in mladince, sta bili dovolj težki in marsikom trd oreh. Drug za drugim so smučarji vozili skozi cilj, eni hitreje, drugi počasneje. Nekaterim sreča ni bila naklonjena in so padli. Kljub temu pa jih je velika večina srečno pripeljala skozi cilj. Po skoraj dveh urah

je bilo tekmovalje na obeh progah končano. Zmagovalci so bili že znani. Veselje po tekmovalju je bilo še večje — vsaj pri tistih, ki so dobro vozili.

Najboljši so dobili medalje in diplome, najbolje uvrščena šola pa prehodni pokal. Največ sreče je imela osnovna šola heroja Bračiča, ki je osvojila večji del medalj. In tudi pokal, pa čeprav samo prehoden, je pripadel njej.

Cas je mineval. Pospravili smo, se poslovili od Zelenice in se z žičnico spustili na Ljubelj, kjer nas je čakal avtobus, ki nas je potem peljal nazaj v Tržič.

Majda Radon, 7. a r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

Moja senca in jaz

Pozno se vračam domov: Da me ni strah, se zabavam s tem, da opazujem lastno senco. Kadar sem pod svetilko, je senca čisto majhna, čim bolj pa se oddaljujem, postaja večja in večja. Potem postane senca tako velika, da se kar zgrozim. V mislih se pogovarjam z njo, odgovarja mi s prijaznim glasom.

Nenadoma pribriši mimo avto. Senca za trenutek izgine; potem pa se znova pojavi. Nadaljujem pogovo-

vor. Približam se zadnji svetilki. Poslovim se od sence in nadaljujem pot.

Pokrajina je ovita v temo. Drevesa so nenavadnih oblik. Kri mi za staja v žilah. Napeta sem. Ne vem, kaj naj storim! Ali naj bežim, ali pa počakam na morebitno rešitev? V meni govor: »Beži, beži!« Zajarem sapo in hočem se spustiti v tek. Tedaj pa, izza ovinka pripelje avto. S svojo lučjo osveti del pokrajine. Pokrajina je zopet takšna kot je podnevi: ni več grdih bitij, ki preže name, izginila so. Oddahnem si. Četudi ne povsem mirno, nadaljujem pot domov. Pridem na domačo pot. Sem že pri vratih. Oklenem se kljuge, da me ne bi kdo iztrgal. Mati mi pride odpirat. Stopim v vežo in oddahnem si, kakor nekdo, ki so ga mučile grozne sanje.

Simona Zupan, 8. a r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

Babica

Ne, saj ji ne pravimo babica, ampak kar mama, da pa jo ločimo od rodne matere, ki ji tudi pravimo mama, ji včasih dodamo še vzdevek »starca«.

Torej stara mama je šestinosemdesetletna starka. Velikokrat mi je že pripovedovala o svoji bridki mladosti. Hudi časi so pretili petnajst-članski družini, v kateri se je rodila kot najstarejši otrok. Otroci so morali pomagati staršem, da so zmagli delo na kmetiji, ki je dajala le malo kruha. Vsakokrat, ko mi omeni njihovo domačijo, pravi, da je bila to prva naseljena točka sredi obširnih gozdov, v katerih so še gospodovali medvedje in volkovi. Priseljenci so prišli iz Nemčije, od koder so jih poslali brižinski škofje. Loška gospoda je imela nedaleč od gospodarskih poslopij babičinih pradevodov lovsko postojanko. To je bila malo večja koča, zidana s kamenjem, ki je s časom dobila vzdevek »gradič« ali kar »grad«. Ta je do nedavnega stal sredi lepega travnika.

V šolo babica nã hodila. Začuda dobro brati in pisati jo je naučil moj daljni daljni sorodnik Anton Dolinar, ki je bil takrat duhovnik v Ljubljani. Pravi, da so takrat še s kamenciki pisali na posebne tablice. Spominjam se, da je bila nekoč v »Soli« kaznovana.

Že dvajset let nima moža, s katerim sta imela deset otrok, od katerih je še samo pet živih. Hči je umrla naravne smrti, štiri sinove pa je porabila vojna vihra. Kadar mama pričuje o njih ali ko gleda njihove fotografije, ji stopijo solze v oči, iz prsi pa se ji izvije: »Ubogi otroci!«

Ko so me še povijali in negovali, je bila za mamo ona prva, ki je skrbela zame. Če zaprem oči, jo še vedno vidim, kako je bdela nad mano, me zibala in pela uspavanke, da bi, jaz neutrudna in vesela deklica, zaspala.

Babica je zdaj bolna. Vsako jutro pogledam v njeno sobo, ko pa se vracjam iz šole, vedno premišljujem: »Kaj pa, se je zgodilo najhujše?«

Marija Dolinar, 8. a r. osn. šole Ivana Tavčarja, Škofja Loka

Listam naprej. Pred menoj rastejo slike iz NOB. Obrazi domoljubov, ki so dali življenje za svobodo, pokanje pušk, popisani zidovi, junaska dejavnost kokrškega odreda ... Vse to mi riše zgodovino mojega kraja.

In danes?

Bistrica je malo mesto z novimi bloki, lepimi, asfaltiranimi cestami in novimi hišami. Na Bistriskem polju je zrasla nova, moderna šola, malo naprej pa trgovine in letno kopališče, gasilni dom. Po cestah drve avtomobili. Bistrica tli od življenja.

Vendar pa ... Bo tako tudi v prihodnosti? Se ne bo spremenila čez leta v industrijsko mesto z izpušnimi plini, gorami odpadkov ...? Kdo ve ...? Bojim se odgovoriti na to vprašanje. Vem le to, da bomo Bistrico obvarovali le tako, da bomo skrbeli za snago in red.

Milena Fornazaric, 6. b r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

Razpisna komisija v organizaciji združenega dela

Komunalno gradbeno podjetje Grad

Bled, Grajska cesta št. 44

razpisuje po 73. čl. samoupravnega sporazuma o združevanju in 41. ter 42. čl. statutarnih sklepov delovna mesta za:

1. direktorja OZD Grad
2. direktorja TOZD Gradnje
3. direktorja TOZD Komunala
4. vodjo finančno-računovodskega oddelka
5. vodjo tehnično komercialnega oddelka
6. vodjo splošnega oddelka

Kandidati za delovna mesta morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni ali s samoupravnimi sporazumi, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: — da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomski, gradbene ali komunalne smeri, z opravljenim strokovnim izpitom in 5 let delovne prakse, od tega 2 let na vodilnem delovnem mestu;

— srednjo izobrazbo gradbene ali komunalne smeri z opravljenim strokovnim izpitom in 10 let delovne prakse, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu;

pod 2.: — da ima visoko ali višjo izobrazbo gradbene smeri in 2 leti delovne prakse ter strokovni izpit;

— srednjo izobrazbo gradbene smeri z opravljenim strokovnim izpitom in 5 let delovne prakse;

pod 3.: — da ima visoko ali višjo izobrazbo gradbene, komunalne ali strojne smeri z opravljenim strokovnim izpitom in 2 leti delovne prakse;

— srednjo izobrazbo gradbene, komunalne ali strojne smeri z opravljenim strokovnim izpitom in 5 let delovne prakse;

— visoko kvalificiran delavec z opravljenim izpitom zgoraj navedenih smeri in 10 let delovne prakse;

pod 4.: — visoka ali višja izobrazba ekonomsko finančne smeri z 2 leti delovne prakse;

— srednja izobrazba s 5 let delovne prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu;

pod 5.: — visoka ali višja izobrazba gradbene ali komunalne smeri — praksa zaželena;

— srednja izobrazba gradbene ali komunalne smeri — praksa zaželena;

pod 6.: — visoka ali višja izobrazba pravne ali sorodne smeri — praksa zaželena.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za zaposlitev izpolnjevati še pogoj, da so moralno in politično neoporečni.

7. gradbenega tehnika

Pogoj: srednja gradbena šola — praksa zaželena;

8. geometra

Pogoj: srednja šola geodetske smeri — praksa zaželena;

9. 2 delovni mestni v administraciji in računovodstvu

Pogoj: srednja ekonomski šola — praksa zaželena;

10. tehničnega risarja

Pogoj: poklicna šola — praksa zaželena;

11. več vodovodnih inštalaterjev

Pogoj: KV delavec — praksa zaželena ali PU delavec — praksa zaželena

12. več topotnih inštalaterjev

Pogoj: KV delavec — praksa zaželena ali PU delavec — praksa zaželena

13. več pečarjev

Pogoj: KV delavec — praksa zaželena

14. več tesarjev

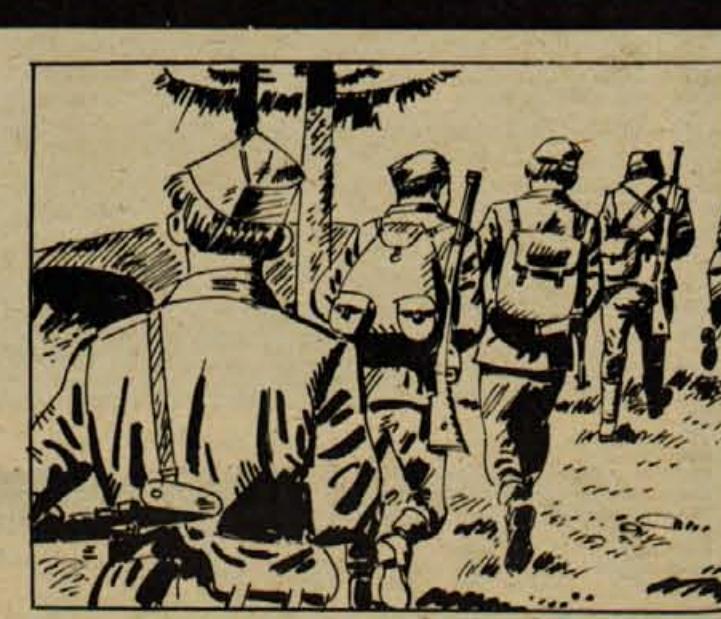
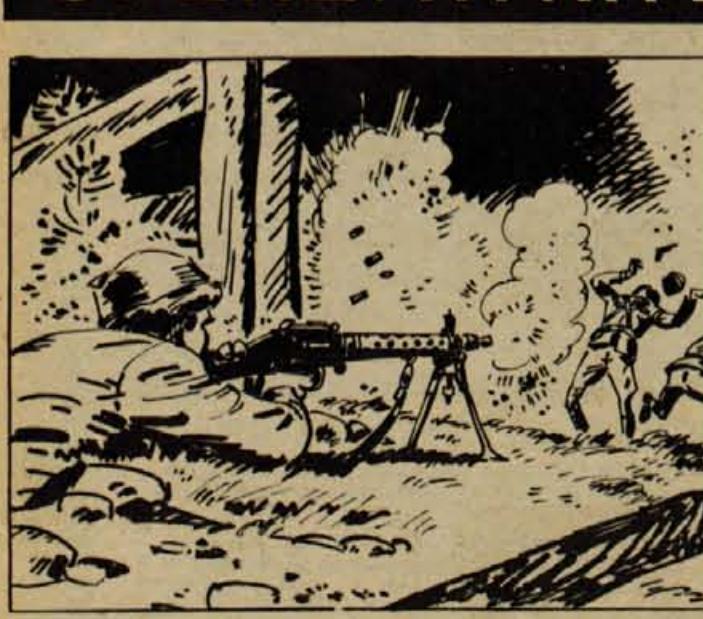
Pogoj: KV delavec — praksa zaželena

Rok za prijave je 15. marec 1974, za delovna mesta od 7. do 14. pa do zasedbe le-teh.

Kandidati bodo o rezultatu razpisa obveščeni najkasneje v 15 dneh.

OFENZIVA NA BLEGOŠ

NAPISAL: PETERNEL ANTON - IGOR, NARISAL: PETERNEL JELKO



Naš mitraljezec je oddal rafal v tisto gručo. Nemški oficir je zokril z rokami in padel po tleh, drugi pa je začel streljati v vojake, dokler tudi njega niso zvrnili. Vojaki so se umaknili nazaj v šolo.

Skozi meglo naj bi se prvi vod priplazil do župnišča in ga zasul z bombami. II. vod pa naj bi pod kritjem mitraljezca Bineta napadel in opravil z Nemci v šoli. Takrat pa so nam za hrbot prišli štiri nemški telefonisti in pod njihovimi iznenadenimi streli je padel naš pošt. delegat Tone.

Selška četa Poljan ni napadla, kakor je bilo dogovorjeno. S tem je omogočila, da je prišlo iz poljanske posadke na pomoč Črnemu vrhu 100 policistov. Morali smo se umakniti. V tem napadu smo izgubili dva borca: Toneta in Nikolaja iz Hotavelj, ki je padel med umikom.

Ob srebrnem jubileju sedemnajstič na prestolu

Jesenice : Olimpija 5:2

Pod Mežakljo so v sredo ustoličili letosnjega hokejskega državnega prvaka — V tekmi za najvišji jugoslovanski naslov v najkvalitetnejšem derbiju zadnjih pet let je železarjem uspelo premagati večnega nasprotnika in ob srebrnem jubileju, 25-letnici hokeja na Jesenicah, osvojiti že 17. zvezdico — Sodniški par Erhard in Gürtnar (ZRN) sta pokazala vse odlike dobrega sojenja



Takih in podobnih prizorov je bilo na sredinem derbiju na pretek.

Jesenčani in ostali privrženci moštva železarjev po Sloveniji so v sredo zvečer navdušeno pozdravili novega hokejskega prvaka. Le-ta je v derbiju starih znancev ledene ploskve, v zanimivi in kvalitetni igri, polni razburljivih preobratov, ob 25-letnici jeseniškega hokeja zaslужeno osvojil 17. zvezdico. Levji delež k odličnemu srečanju, v katerem je uživalo nad 4000 gledalcev v športni dvorani in še več pred televizorji, sta nedvomno prispevala zahodnemenska sodnika Erhard in Gürtnar. Pokazala sta, kako je treba umiriti vročekrvne igralce in kako voditi tekmo, da se ne izrodi v incident. Veselje po zaključnem znaku sirene je bilo nepopisno; ljudje so navdušeno ter s solzami v očeh pozdravljali svoje ljubljence, praznovanje pa se je zavleklo pozno v noč.

1. tretjina 0:0

Že uvodne minute so pokazale, da bosta ekipi šli na vse ali nič. Varovanci trenerja Afanasijeva so narekovali peklenski tempo, ki je obetal razburljive dogodke. Vratar gostov Albreht je imel obilo dela, preden je ukrotil nevarne strele razpoloženih nasprotnikov. Njegov »vis-a-vis« na nasprotni strani je bil prvič ogrožen že v 7. minutni srečanju. Kmalu nato so morali na kazensko klop Lap, Jug in Seme. Toda tudi igralec manj v obeh ekipah ni prinesel zaželenega sadu. Albreht je s precej srečo in dobro obrambo zaustavljal napade gostiteljev. V tem delu je bilo razmerje strelov na vrata kar 15:4 v korist domačinov. Vseeno pa sta se ekipi razšli z neodločenim izidom.

2. tretjina 1:2

Tempo igre se je nekoliko umiril. Za razliko od prej so igralci Olimpije pokazali več znanja. Počilo je v 23. minutni, ko je Gorazd Hiti presenetil Kneza. A po lepi podaji Felca je Hafner že par minut kasneje rezultat izenačil, Svetlin pa je v povračilu skoraj z modre črte še enkrat presenetil Kneza. V jeseniškem taboru je zavladala nervosa, saj je nasprotnik povedel. Oboji so si potem ustvarili celo kopico priložnosti za povišanje ali izenačenje rezultata, toda tretjina se je vendar končala v korist ljubljanskih »zmajev«.

3. tretjina 4:0

Tako kot v začetku, so šestnajstkratni prvaki zaigrali tudi v zadnji, odločilni tretjini. Jeseniški hokejski stroj je mlel z uničujočo natančnostjo. Kapetan jeseniškega moštva Franc Smolej je v 45. minutni izenačil rezultat, da bi nato Slavko Beravs, ki je obenem tudi najboljši strellec železarjev, z dobro odmerjenim udarcem svoje moštvo spravil v vodstvo. V 55. minutni je Poljanšek od daleč presenetil že nervoznega Albrehta, ki se ni zavedel nevarnosti. Teče zadnje poglavje tega nadvse razburljivega spopada. Da igra ne bi bila preveč monotona, sta Ivo Jan in Rudi Hiti pokazala nekaj boksarskih veščin. Do konca je manjkalo piše tri sekunde, ko je Roman Smolej petič ukalil Albrehta. Še sredina in sirena zaključi tekmo.

Veselje je nepopisno. Vsi navdušeno slavijo sedemnajsti jeseniški naslov. To je tudi eno najlepših daril ob srebrnem jubileju kluba.

Po končani tekmi smo le s težavo zbrali nekaj izjav. Pomočnik trenerja Jože Trebušak je dejal: »Vsi, od prvega do zadnjega, so si že zeli zmagę, za nameček pa so dobro izpolnjevali taktični načrt.«

Rudi Knez je kar sijal od zadovoljstva, saj je pomagal dokazati, da so Jeseničani boljši. Na odločitve sodniškega para ni imel nobenih priomb. Kot pravi, je bil to eden najkvalitetnejših derbjev.

Kapetan moštva Franc Smolej je presrečen, da so zmagali, kajti pred 14 dnevi je vse skupaj izgledalo dokaj klavrnno.

Trener poražencev Miroslav Kluc je prisrčno čestital novemu prvaku. Ceprav je pri Olimpiji nastopilo nekaj ključnih igralcev poskodovanih, so se izredno dobro upirali razigranim Jeseničanom. Zelo je pohvalil sodnika.

Jesenice, I. zvezna hokejska liga, Jesenice : Olimpija 5:2 (0:0, 1:2, 4:0), dvorana pod Mežakljo, gledalcev 4000, sodnika Erhard, Gürtnar (oba ZRN).

Strelci: 0:1 G. Hiti (27), 1:1 Hafner (31), 1:2 Svetlin (34), 2:2 F. Smolej (45), 3:2 S. Beravs (47), 4:2 Poljanšek (55), 5:2 R. Smolej (60).

Jesenice: Knez, M. Žbontar, S. Košir, Jug, Pipan, B. Jan, I. Jan, Ravnik, S. Beravs, R. Smolej, Mlakar, Hafner, Felc, Poljanšek, F. Smolej, T. Košir, M. Jan, Eržen, Skrjanc.

Olimpija: Albreht, Prusnik, Jakopic, Lap, Žvan, Kumar, Savic, Vnuk, G. Hiti, Petač, R. Hiti, D. Beravs, Svetlin, Putrle, Kavec, Seme, Bahč.

Besedilo: D. Humer
Fotografije: F. Perdan



Najboljši strellec letosnje lige Slavko Beravs je s tretjimi golom zapečatal usodo gostov.

Ekipno najboljši TOZD Viator Jesenice

Zaposleni v temeljnih organizacijah združenega dela Viator so se minuli teden zbrali na Veliki planini in v slalomu preizkusili svoje smučarske sposobnosti. Tekmovalo je 130 zaposlenih. Med ženskami je bila najboljša Zdenka Maček z Bleda, med moškimi pa Magušar iz Ljubljane. Med ekipami so osvojili prvo mesto Jeseničani, drugi so bili tekmovalci iz Prevalja, na tretjem mestu pa tekmovalci z Bleda.

Prihodnje leto bo tekmovanje organizirala temeljna organizacija združenega dela Viator Jesenice.

D. S.

Košarka V vodstvu ekipa OŠ Lucijan Seljak

V nadaljevanju občinskega košarkarskega tekmovanja za mlajše pionirje ni bilo večjih presenečenj. Omeniti velja le visoki zmagi ekipe OS Matije Valjavca iz Predvora.

Rezultati: L. Seljak : F. Prešeren 29:15 (12:5), S. Žagar : L. Seljak 17:47 (5:18), F. Prešeren : S. Jenko 11:28 (7:9), S. Mlakar : D. Jenko 16:42 (8:24), S. Jenko II : M. Valjavec 4:46 (2:27), M. Valjavec : S. Mlakar 52:12 (33:6).

Lestvica	1. L. Seljak	2. D. Jenko	3. S. Valjavec	4. F. Prešeren	5. Žagar	6. S. Jenko	7. Mlakar	8. Jenko II
	5 5 0	162:	63 10					
	4 4 0	144:	71 8					
	5 3 2	142:	79 6					
	5 3 2	156:	133 6					
	4 1 3	88:	92 2					
	5 1 4	147:	181 2					
	5 1 4	100:	197 2					
	3 0 3	30:	111 0					

Mlajši pionirji bodo tekmovanje nadaljevali 30. marca, danes pa je na OŠ Lucijana Seljaka na sporednu zadnje kolo tekmovanja za starejše pionirke.

B. Bogataj

Tudi mlajše pionirke pričele s tekmovanjem

Preteklo soboto so na OŠ Simona Jenka pričele s tekmovanjem v občinski košarkarski ligi tudi mlajše pionirke. V tem razredu nastopajo le ekipe OŠ Simona Jenka, L. Seljaka, M. Valjavca in D. Jenka. Rezultati: L. Seljak : S. Jenko 21:10 (13:7), S. Jenko : M. Valjavec 7:32 (5:10), L. Seljak : D. Jenko 7:21 (1:9).

Mlajše pionirke bodo tekmovanje nadaljevale in obenem tudi končale 13. aprila.

B. Bogataj



Gitica Vončina (RTV Ljubljana) je s svojo vožnjo pokazala kakšne so račke na smučeh. Foto: F. Perdan

VII. državno prvenstvo novinarjev Vsi kot najboljši asi

Na smučiščih Krvavca so se v četrtek jugoslovanski novinarji-smučarji borili za najboljša mesta na 7. državnem prvenstvu v veleslalomu. Starterju se je prijavilo 22 novinarjev ter 86 novinarjev iz 15 uredništev Hrvatske, Srbije, BiH, Slovenije. Med njimi pa so bili tudi gostje iz Italije in Madžarske.

Ljubo Rakovič, traser veleslalomske proge, je na 1200 m dolgi progji s 350 m višinske razlike zakoličil 28 vratic. Novinarji so tekmo vzeli z vso resnostjo, saj so se borili tako kot se borijo vrhunski alpski smučarji za svetovni ali evropski pokal. Med ženskami je tudi tokrat prvo mesto osvojila novinarka Dela Albinova Podbevšek. V prvi skupini novinarjev je Plešnar (RTV Ljubljana) uspelo, da je premagal lanskosvetovnega prvaka, člana Ljubljanskega Dnevnika Pogačnika. Le-ta je prvo mesto zapravil že v zgornjem delu proge, ko je nepravilno obšel četrtja vratica. Med to gardo vrlih pisočnih osebkov je nasto-



Silvo Matelič starejši (RTV Ljubljana), klub držni vožnji ni mogel premagati svojega sina. Foto: F. Perdan

Vsem ženam in dekletom za njihov praznik 8. marec smo v naših trgovinah na



— BLEDU
— LESCAH
— RADOVLJICI IN
— JESENICAH



že pripravili raznovrstna darila
Darila aranžiramo tudi po želji

Za vaš praznik vsem iskrene čestitke

Obrtno podjetje

Čevljarna

Ratitovec

objavlja
prosto delovno mesto

snažilke

(popoldanski delovni čas)

Podjetje plača delno prevoze na relacijah Škofja Loka—Sorica. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD. Pismene ponudbe pošljite na tajništvo podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Zavod za
letovanja
Kranj

vabi k sodelovanju za delo v zdravstvenih kolonijah v letovišču Novigrad in Ste-njak:

ZDRAVNIKE
MEDICINSKE SESTRE
PEDAGOŠKE VODJE
VZGOJITELJE

Delo v izmeni traja 20 dni.
Rok za pismene prijave je 15 dni od dneva objave oz. do zasedbe delovnih mest. Informacije lahko dobite tudi telefonično na številki 22-052.



Vodja jeseniških navijačev Janez Andrej je z dušo in telesom za svoje moštvo.



GIP Gradis Ljubljana
TOZD lesno industrijski obrat Škofja Loka

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. kurjača

Pogoji: izpit za kurjača visokotlačnih kotlov;

2. strojnega ključavnica

Pogoji: poklicna šola z 2-letno prakso pri vzdrževanju strojev lesne stroke;

3. gaterista

Pogoji: KV delavec lesne stroke z 2-letno prakso pri polnojarmeniku;

4. snažilke

5. NK delavcev

Interesenti naj se osebno zglate ali pa pošljejo pismene ponudbe na naslov Gradis, TOZD lesno industrijski obrat Škofja Loka, Kidričeva ul. 56.

Komunalni servis Kranj

razpisuje — objavlja naslednja prosta delovna in učna mesta:

I. V TOZD KOMUNALA

1. vodje priprave dela

2. KV zidarja

II. V TOZD GRADNJE OBRT

1. kvalificiranega ali priučenega zidarja, tesarja, kamnoseka, cementarja, slikopleskarja, pečarja, steklarja

učna mesta ali v priučevanje za naslednje poklice:

zidar, tesar, kamnosek, cementar, slikopleskar, pečar, polagalec parketa in plastičnih mas, mizar, steklar

Kandidati za prosta delovna mesta morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod tč. I 1: da ima višjo izobrazbo gradbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj, oz. srednja izobrazba gradbene smeri in 6 let delovnih izkušenj, organizacijsko-vodstvene sposobnosti in moralno politične kvalifikacije ter da je občan mesta Kranja;

pod tč. I 2: poklicna šola gradbene stroke;

pod tč. III 1: poklicna šola ustrezne stroke ali priučen delavec;

Kandidati za prosta učna mesta ali priučevanje morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

končana osemletka oz. najmanj 6 razredov osnovne šole. Kandidati za vodilno delovno mesto pod tč. I 1 naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov Komunalni servis Kranj, Mladinska 1 — splošni sektor.

Kandidati za ostala delovna in učna mesta naj se osebno zglašijo v Komunalnem servisu Kranj, Mladinska 1 — splošni sektor.

Proizvodno montažno podjetje

Inštalacije

Škofja Loka objavlja prosta delovna mesta:

- KV ključavnica
- KV elektroinstalaterja
- več delavcev

za ključavnicaško in elektroinstalatersko dejavnost.

Pismene ponudbe pošljite na poslovni odbor podjetja. Nastop službe takoj. Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu o delitvi OD. Prijave sprejemamo do zasedbe delovnih mest.

Zavod za letovanja Kranj

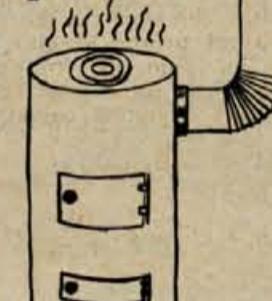
vabi k sodelovanju za čas sezone letovanj od 1. junija do 20. septembra v letovišču Novigrad in Stenjak:

BLAGAJNIKA
SKLADIŠČNIKA
GLAVNO KUHARICO
POMOČNIKA
GLAVNE KUHARICE
KUHINJSKE POMOČNICE
ŠEFA STREŽBE
SNAŽILKE

Za ta dela naj se interesenti prijavijo na naš zavod. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave oziroma do zasedbe delovnih mest. Prednost pri zaposlitvi imajo osebe, ki niso v delovnem razmerju.

**Da vas bom grel,
mi preskrbite
premog —
TAKOJ!**

**Ali jeseni
sploh bo?**



**MERKUR
KURIKO KRAJN**

Našli moško truplo

V četrtek, 28. februarja je Jože Dolenc iz Stare Loke obvestil loško postajo milice, da so na poti med Križno goro in Planico ob treh pooldne našli mrtvega 72-letnega Blaža Dolanca s Križne gore. Komisija Uprave javne varnosti je ugotovila, da je pokojnik odšel od doma prejšnji dan ob enajstih dopoldne. Kam gre, ni povedal. Na osnovi sledi sklepajo, da je Blaž Dolenc izgubil orientacijo, padel in obnemogel ter zaradi podhladitve umrl.

-jk

V preiskavi sedemnajst dolgorstnežev

Preiskovalni organi ugotavljajo, koliko odpadnega materiala je odtuilo 13 uslužbencev kranjske Surovine in širje zunanjih pajdaši

posredno novim »skupcem«, uslužbenci pa so z izkuščkom polnili žepe. Spremljevalci, to je predstavniki podjetij, pri katerih je Surovina odkupovala odpadni material. V preiskavi, ki lahko odkrije še nove razsežnosti primera »Surovina« in pokaže veliko vrednost nezakonito prisvojenega blaga, so tudi 4 zunanjih »sodelavci«. Skupno imajo torej preiskovalci opravka s 17 »poštenjakarji«.

Uslužbenci kranjske poslovalnice Surovine so po Gorenjskem odkupovali odpadni material. Med drugim so v Iskri pobirali barvne kovine (baker, medenino, aluminij, novo srebro), v Rogovem obratu Cevarna v Retnjah pri Tržiču železne cevi itd.

Nekaj »odpadnega« materiala so šeferji in uslužbenci preprodajali na lastno pest, nekaj pa skupaj s šefom poslovalnice. Preiskava je že ugotovila, da gre za velike količine na različne načine odtujenega blaga. Samo prisvojenega bakra in drugih barvnih kovin je več kot 10 ton! »Surovinariji« so odpadni material najraje prodajali obrtnikom in raznim drugim osebam.

Tovornjaki Surovine so se pogosto izogibali tehtnic in vozili blago ne-

-jk

Vlomilec v kiosku

Ponoči s sredo, 17. februarja na četrtek, 28. februarja je neznanec vlmil v kiosk časopisnega podjetja Delo na Zupančičevi cesti v Kranju. Z manjšo sekirico je razbijal prednjem okno in se splazil v notranjost. Po dosedanjih ugotovitvah je odnesel nekaj cigaret Kent in Astor, 19 srečnih državljanskih loterije in 60 dinarjev gotovine.

-jk

nesreča

Deklica pred avto

Stanislav Mesec (1949) iz Stare Loke je vozil v ponedeljek, 25. februarja do podolne, proti Titovem trgu v Škofji Loki. Na Kidričevi cesti je prehitel tovorni avtomobil, ki je bil parkiran tik pred prehodom za pešce. Ko je Mesec tovornjak že skoraj obvozil, je na cesto pritekla Barbara Omerzelj (1966) iz Novega sveta v Škofji Loki. Voznik je zaviral, se umikal levo, vendar je deklico vseeno zadel. Padla je na pokrov motorja, odtod pa na cestišče. Bila je hudo ranjena.

Voznik padel iz avtomobila

Neprimerena hitrost na poledeneli cesti je bila vzrok za prometno nesrečo, ki se je pripetila v torek zjutraj v Podkožah na cesti med Jesenicami in Kranjsko goro. Franc Mrak (1940) iz Kranjske gore je vozil proti Kranjski gori. V Podkožah ga je zaradi neprimerne hitrosti in poledene ceste v desnom nepreglednem ovinku zanesel s cestišča. Vozilo se je prevrnilo in obstalo na kolesih. Med prevračanjem je padel Mrak iz vozila in se hudo ranil.

Izsiljevanje prednosti

V sredo, 27. februarja opoldne je vozil voznik osebnega avtomobila Vinko Žakelj (1914) iz Kranja mimo Globusa proti ljubljanski cesti in tam zavjal levo. Spregladel je voznika kolesa s pomožnim motorjem Viktor Pipan (1933) iz Struževega in trčil. Viktor Pipan je padel po cesti in se huje ranil, zaradi česar je bil prepeljan na nezgodni oddelok Poliklinike v Ljubljani.

Sopotnica umrla

V četrtek, 28. februarja ob 17.50 se je zgodila v Kamni gorici prometna nesreča, ki je terjala smrtno žrtev. Leopold Prelovšek (1951) iz Krope je vozil od Radovljice proti Kropi. Zaradi prevelike hitrosti ga je na ovinku v Kamni gorici začelo zanašati. Treščil je v vogal hiše št. 3. Prelovškova sopotnica Metoda Lazar iz Krope se je tako hudo poškodovala, da je še isti dan ob 11. uri zvečer v jesenski bolnici umrla. Voznik, ki je upravljal vozilo brez voznika izpita, je bil lažje poškodovan.

-jk

Nepričakovano nas je za vedno zapustila naša nadvse ljubljena in draga hčerka

Metoda Lazar

Pogreb bo v nedeljo 3. 3. 1974 ob 15.30 v Kropi, izpred hiše žalosti.

Zalujoči: mama Lojzka in ostali sorodniki

Kropa, 1. 3. 1974

Zahvala

Ob prerani in težki izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

Franca Medveščka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje na njegov prezgodnji grob. Hvala za vse izraze sožalja. Se posebna zahvala Socialistični zvezi Zlato polje ter govorniku za tople besede slovesa, tovarni IBI Kranj, Komunalnemu servisu Kranj, hišnemu svetu in vsem stanovalcem v bloku Staneta Rozmana 5 in 7.

Zalujoči: žena Zalka z otrokomoma, mama in bratje.

Kranj, 27. februarja 1974

Vlomi v avtomobile po tekočem traku

Na Upravi javne varnosti v Kranju smo izvedeli, da so bili ponoveni s sredo na četrtek in v četrtek do podolne izvršeni trije vlomi v osebne avtomobile! Vlomilec je v vseh treh primerih nasilno odpiral trikotna

Načelnik pred sodniki

V četrtek se je začela pred senatom okrožnega sodišča v Kranju obravnavna proti nekdanemu načelniku davčne uprave skupščine občine v Radovljici Ludviku Dobravcu iz Ribčevega laza v Bohinju. Obtoženca očita 51-letnemu Ludviku Dobravcu grabež ter kazniva dejanja zlorabe uradnih pravic iz koristoljuba.

-jk

Andrej Šali:

Navdušila
me je mama

V preteklih nekaj mesecih smo predstavili že nekaj mladih perspektivnih slovenskih plavalcev — Kranjčanov in to je postal že kar tradicija, ki jo ne nameravamo opustiti. Danes vam želimo predstaviti desetletnega plavalca kranjskega Triglava — Andreja Šalija. Da pa ne bi kdo misil, da je Andrej »potapljač«, ki plava na koledar in ne na štoparico, naj pove, da je po letih resa mlad, je pa že izkušen tekmovalec in ima v svoji kategoriji tekmovalcev — mlajši pionirji B (do 10 let) nič več in nič manj kot šest državnih in trinajst slovenskih rekordov.

»Šalčka« — tako mu pravijo soplavalc — je prijeten, vesel, močan, zdrav fant, ki hodi v 4. b razred na šolo Simona Jenka v Kranju. Njegova razrednica je tov. Maretičeva, in čeprav je nismo vprašali kako je z Andrejem zadovoljna, menimo, da nima pritožb, saj je vsa leta odličnik (že od nekdaj so naši najboljši plavalci tudi med najboljšimi učencami).

Andrej mi je v pogovoru povedal, da ga je za plavanje navdušila pravzaprav mamica. Ko je videla, da sosedov fant hodi na plavanje, je rekla »Zakaj ne bi šel še ti?« Tako se je Andrej leta 1971 (star 8 let) zapisal plavanju. Po dveletnem treningu je lani (1973) dosegel že odlične rezultate: postal je — v 50 m bazenih — državni prvak in rekorder na 400 m kravl, in republiški prvak in rekorder na 50, 100 in 400 m kravl, ter 100 in 200 m hrbtno.

V zimskih bazenih (25 m) je lani postavil celo vrsto najboljših rezultatov v SFRJ: 100, 200 in 800 m kravl ter 100 m in 200 m hrtno; ter slovenske rekorde: 50 m hrtno, 50 in 1500 m kravl.

In kakšne imajo načrte za bodoče? sem ga vprašal.

»V letošnjem letu plavam v novi kategoriji — mlajši pionirji A do starosti 12 let, zato želim najprej izboljšati vse svoje osebne čase, v naslednjem letu pa popravljati tudi rekorde, v kolikor se mi to ne posreže že kar letos. Želim še nadalje biti uspešen, plavati vedno hitreje in hitreje, pri tem pa si želim, da bi me uspehi ne prevzeli temveč le vzpodbjali.«

»Kakšen je tvoj odnos do plavanja kot športa?«

»Plavanje mi je užitek, čeprav so treningi utrudljivi, saj treiram vsak dan razen nedelje, in na enem treningu je treba preplavati kar 3 km! Vem pa tudi, da je redna vadba zdrava in neprecenljive vrednosti za telesni razvoj.«

»Kaj pa ostala tvoja dejavnost poleg šole in plavanja?«

»Poleg nemščine, rokometa in modelarstva se ukvarjam tudi s smučanjem; ne kot tekmovalec, temveč kot nedeljski smučar.«

»Zaključek pa nam povej še kaj o tvojem bratu.«

»Mala Šalčka — Samo — je dve leti mlajši od mene (1. 1965) in redno trenira od jeseni 1972 ter danes že dosegla boljše čase kot sem jih jaz v njegovih letih. Upam, da bova svojim staršem v veselje in ponos tudi v poznejših letih, ko bo za odlične rezultate vedno težje,« je končal Andrej in odhitel v slačilnico.

L.S.

Hokej na ledu

Že drugi uspeh
mladih Kranjskogorcev

Jesenice, finalna mladiinska hokejska tekma za jugoslovanski pokal, Kranjska gora : Olimpija 7:1 (3:0, 3:0, 1:1), ledena ploskev pod Mežakljo, gledalcev 500, sodnika Vister in Benešič (oba Jesenice). Streli za Kranjsko goro: Klemenc 4, Fartek, Šcap in Horvat po 1. V predtekmi hokejskega derbiha Jesenice : Olimpija so mladi Kran-

skogorci v drugi finalni tekmi za jugoslovanski mladiinski pokal brez težav premagali svoje vrstnike iz Ljubljane. Le-ti so jih v prvi tekmi presenetili. To je obenem že drugi uspeh mladih hokejistov Kranjske gore, saj so v nedeljo osvojili tudi najvišje jugoslovansko mladiinsko odličje.

-dh

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Bodo odslej
odnosi v AK Triglav
boljši?

»Upamo, da smo z minulim občnim zborom dokončno uredili odnose v klubu, ki so najmanj dve leti hromili delo v naši organizaciji,« nam je priporovedal novi sekretar AK Triglav Milan Zoran, ki je znan atletski delavec in se je lani po nekajletnem premoru spet aktiviral pri atletskem klubu Triglav.

Razne razprtije v atletskem klubu med tekmovalci in trenerji oz. upravo kluba so odstreljeno in AK Triglav začenja novo sezono z novim vodstvom. Predstojnik je Milan Ravnikar, tehnični vodja pa Matej Kleč. Aktiviral se je spet znani trener Peter Kokovica. Že pred občnim zborom so uredili finančno vprašanje, poravnali so vse obveznosti, tako da sedaj pričakujejo spomladanski start s čistimi računi. AK Triglav bo letos povečal število članov mladih ekipe v obeh kategorijah, najmlajšim atletom bodo nudili večje možnosti tekmovaljanja v slovenskem in državnem merilu. Okrepili bodo stike s šolskimi športnimi društvami; učence, ki bodo letos končali osnovno šolo in pokazali največ smisla za atletiko, pa bodo vključili v klub. Reorganizirali bodo tudi tehnično delo v klubu, pri tem bodo posamezni člani tehničnega odbora zadolženi za posamezne ekipe in njihovo sestavo. Celotno delo bodo načrtovali v okviru finančnih možnosti.

V letošnjem letu se bodo udeležili kranjski atleti in atletinje vseh pomembnih tekmovaljanj, na prvenstvu SRS in na državnem prvenstvu pa bodo lahko nastopili tekmovalci, ki bodo dosegli I. klubski razred. V avgustu bodo organizirali tradicionalno odprto prvenstvo Kranja z mednarodno udeležbo. V programu pa imajo tudi okrepitev stikov z atletskimi kluboma v Celovcu, Beljaku in Trstu.

Nova sezona se je za kranjske atlete praktično že začela. Pred dnevi so organizirali medklubski kriterij metalcev, kjer sta se od domačih najbolj izkazala Metka Papler in Žvone Prezelj.

»Zaradi ugodnih vremenskih razmer so letos priprave na stadio in dokaj dobre in prav zato pričakujemo v novi atletski sezoni lepe dosežke kranjskih atletov,« nam je ob koncu dejal znani kranjski atletski delavec Milan Zoran.

J. Javornik

Za pokal
Jesenic

Pred dnevi je bila pri Savskih jamah nad Jesenicami že tradicionalna sankaška prireditev za pokal Jesenic, ki so se je udeležili tudi sankaši iz sosednje Koroške in Italije. Progo so člani jeseniškega sankaškega kluba odlično pripravili in tudi organizacija tekmovaljanja je bila brezhibna. Tekmovalci so bili zadovoljni, se posebno Italijani, ki so bili najuspešnejši. Nastopilo je 86 enosodov in 18 dvosedov. Tekmovalci v enosodih so prevozili progo dvakrat, tekmovalci v dvosedih pa enkrat.

Prehodni pokal Jesenic je torej na 18. tekmovaljanju sankašev v Savskih jamah osvojila ekipa Italije, na drugem mestu je bila ekipa iz Tržiča in tretja ekipa Jesenic. Najboljši čas proge je dosegel italijanski sankaš Vötter. D. S.

S skupnimi
močmi v novo
sezono

Ceprav je po koledarju še zimsko obdobje, torej sezona zimskih športov, pa smo že pred startom tekmovaljanja v letnem športih. Čez nekaj tednov se bodo začela že vsa ligaška tekmovaljanja v spomladanskem delu prvenstva. Športniki letnih športov so v teh dneh v zaključni fazi priprav za bližnji start.

Tudi naša športna redakcija se pripravlja na novo letno sezono. Marsikaj želimo spremeniti oz. poprestiti v naši rubriki. Pri tem želimo, da bi pisali o športu iz vseh gorenjskih krajev. V naših rubrikah hočemo pisati o vseh dogajanjih na področju telesne kulture, ki je z zakonom o telesnokulturalnih skupnostih dobila pravo družbeno vrednost. Naš načrt pa bomo uspeli speljati le s skupnimi močmi, torej članov športne redakcije in vas, propagandistov oz. drugih športnih delavcev na Gorenjskem. Želimo, da bi imel naš list čim več sodelavcev in prav zaradi tega prosimo vse, ki želijo dopisovati, da se s svojimi prispevki čim prej javijo. Športna redakcija želi, da bi na športni strani našega časopisa registrirali čim več športnih dogodkov na Gorenjskem. Hkrati prosimo TTKS, društva in klube, da nas pravočasno obveščajo o prireditvah, ki bodo v posameznih krajeh, da bomo o njih poročali še pred tekmovaljanjem. Tudi šolska društva in rekreacija bo morala v bodoče najti več mesta na naših straneh. Pišite nam, kaj se dogaja v teh organizacijah telesne kulture. Ob koncu spomladanske sezone bomo napravili analizo, koliko je ta naš poziv naletel na razumevanje pri telesnokulturalnih organizacijah oz. pri bralecih. Naša želja je, da bi bilo čim več zadovoljnih.

Sportna redakcija

Triglav :
Kovinotehna
91:57

V zimski mladiinsko košarkarski ligi so odigrali dve nadaljnici koli drugega dela letosnjega prvenstva. Mladiinci kranjskega Triglava, ki so bili uspešni že v prvem delu, so tudi v nadaljevanju zaigrali dobro. V 10. kolu so odpravili v Trbovljah domačega Rudarja, v 11. pa so bili uspešni proti celjski Kovinotehni. Vse kaže, da bo letosnjki zimski naslov prišel v Kranj, saj so Kranjčani s tema dvema zmagovalna na prvem mestu in so zasledovalcem ušli že za 4 točke.

Izida: 10. kolo: Rudar : Triglav 64:74 (36:33), 11. kolo: Triglav : Kovinotehna 91:57 (48:33).

Lestvica:

Triglav	9	9	0	708:577	18
Olimpija	9	7	2	745:609	14
Rudar	9	6	3	615:581	12
Ilijira	9	5	4	733:681	10
Vrhnik	8	4	4	672:682	8
Kovinotehna	9	3	6	623:681	6
Slovan	8	1	7	513:631	2
Domžale	9	0	9	567:734	0

Pari prihodnjega kola: Vrhnik : Triglav, Domžale : Ilijira, Rudar : Slovan.

Kranjska gora se poteguje za organizacijo SP v alpskem smučanju leta 1978!

Odločitev v
San Franciscu

Vojte Budinek, sekretar iniciativnega odbora za SP 1978: »Proge in objekti, ki bodo urejeni za SP v alpskem smučanju, bodo služili našemu tekmovalnemu in rekreativnemu smučanju!«

Kaj pa tekmovalne proge?

»Urejevanje slalomskih in veleslalomskih prog za moške in ženske ter proge za smuk bo veljalo okrog 11 milijonov novih dinarjev. Te dni se pogovarjam o financiranju izgradnje v urejevanju tekmovalnih prog. Proge za smuk bomo zgradili s Kurjega vrha. Dolga bo 3400 metrov in bo imela 900 metrov višinske razlike. Taka polpoploma ustrezla predpisom FIS. Rad bi opozoril, da proge ne bodo služile samo svetovnemu prvenstvu, temveč vsemu našemu tekmovalnemu in rekreativnemu smučanju.«

Pripravil:
J. Košnjek

Vojte Budinek: »Naš turizem bi imel od prireditve velike koristi.« — Foto: F. Perdan

Danes
in jutri

Jesenice — Jeseniška ledena ploskev bo danes in jutri prizorišče letošnjega republiškega prvenstva v umetnostnem drsanju za pionirje in pionirke. Nastopilo bo 62 mladih drsalcev Celja, Velenja, ljubljanske Olimpije ter domačega drsalnega kluba. Začetek tekmovaljanja v obveznih likih je danes ob 8. uri.

Pokljuka — Zaradi pojavljanja snega v nižinah je bil smučarski klub Triglav primoran, da tradicionalno tekmovaljanje za Bestrov memorial iz Nemilj prenese na Pokljuko. Začetek tekmovaljanja za vse kategorije, razen pionirjev bo jutri ob desetih.

Na 30- in 50-metrski skakalnici se bodo mlajši pionirji danes ob 13. uri pomerili za državno prvenstvo, ob 14. uri pa državno prvenstvo za starejše pionirje, ob 15. uri pa na 50-metrski skakalnici slovensko prvenstvo za mlajše mladince. Jutri ob 10. uri se bodo najmlajši pomerili za državne naslove, ob 11. uri pa mladinci na 50-metrski skakalnici.

Kranj — Namiznoteniške igralke kranjskega Triglava se bodo danes ob 17.30 v avli osnovne šole Simona Jenka v nadaljevanju I. zvezne namiznoteniške lige pomerile z Vojvodino.

V telovadnicni osnovne šole Franceta Preserja se bo danes ob 17.30 nadaljevala moška zimsko košarkarska liga. Igraliči Triglava bodo v tem kolu gostili košarkarje Elektre. — dh

1+3

Pobuda je prišla iz Iskre v Otočah. Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v podjetju so jeseni sklenili pomagati otrokom svojih delavcev pri nakupu šolskih potrebščin. Izračunali so, koliko stanejo poprečno knjige, zvezki, svinčniki in drugi pomočki za en razred in so za vsakega šolarja izplačali staršem po 400 dinarjev pomoči. Vendar so poudarili, da bi akcija dosegla večji uspeh in pomen, če bi bila širše zasnovana in ne bi zajela le njihovih otrok, temveč vse slovenske šolarje. Pobudo so ob koncu lanskega leta osvojile že vse temeljne organizacije Združenega podjetja Iskra. Hkrati so jo posredovali republiškemu izvršnemu svetu, predstavnikom republiškega sveta slovenskih sindikatov in republiški izobraževalni skupnosti. Kaj predlagajo? Ali so o akciji že razpravljali tudi v drugih delovnih organizacijah? O tem smo se pogovarjali s predstavniki treh gorenjskih delovnih kolektivov.



Milka Blažič, predsednica osnovne organizacije sindikata v Almri v Radovljici:

»Mislim, da je pobuda vredna vsestranske podpore, saj bi pomenila eno od konkretnih akcij za odpravljanje socialnih razlik, ki jih otroci zelo bolče občutijo. V naši organizaciji sindikata pa tudi v samoupravnih organih o tem se nismo govorili. Niti mi ni znano, da bi o akciji razpravljale občinske družbenopolitične organizacije. Ko bo program in določila akcije točno izdelan, bo o njej prav gotovo razpravljal ves kolektiv.«



Marjan Vrabec, sekretar v Iskri Otoče in eden od podnikov akcije:

»Predlagali smo, da bi vsak slovenski šolar dobil vse učne pomočke v šoli. Seveda bi to zahtevalo za malenkost višjo prispevko stopnjo za šolstvo in pa šolniki bi imeli nekoliko več dela. Izdelati bi namreč morali točne sezname potrebščin, ki jih otrok v določenem razredu potrebuje. Kot vemo sedaj za to ni enotnih meril in je odvisno celo od posameznega učitelja ali bo šolar moral pristati v šolo takšne ali drugačne barvice, risalni list, risanko ali cel blok listov in podobno.«



Franc Istenič, predsednik osnovne organizacije sindikata v Tekstilindusu v Kranju:

»Prepričan sem, da bo pobuda povsod naletela na ugoden odmev. Če bomo uresničili načelo, da bo šolanje res brezplačno, bomo pomagali predvsem delavcem z nižjimi osebnimi dohodki, za katere stroški za šolo predstavljajo kar veliko obremenitev proračuna. Seveda bodo morale za uspešno izvedbo akcije veliko prispetati tudi šole in izobraževalna skupnost. Treba bo zagotoviti, da bodo učbeniki »dobri več let – to bo predvsem naloga izobraževalne skupnosti. Šole pa bodo morale poskrbeti za pravočasen nakup potrebščin in za kroženje knjig med učenci. Ceprav o akciji v podjetju še nismo razpravljali, mislim, da jo bodo naši delavci podprt. Saj gre predvsem zanje in za njihove otroke.« L. Bogataj

Zvone Dragan med loškimi gospodarstveniki

V torek popoldne je prišel na krajski obisk v Skofjo Loko podpredsednik republiškega izvršnega sveta Zvone Dragan sodelavci. Gostje so se po kratkem postanku v prostorih občinske skupščine, kjer jih je sprejel predsednik Tone Polajnar, napotili v Žirovski vrh do rudnika urana. Tam so jih predstavniki geološkega zavoda SR Slovenije iz Ljubljane seznanili s potekom skoraj 15-letnih raziskav tal ter s predelavo uranove rude in problemi, ki nastajajo v zvezi z bližajočim se odprtjem rudnika. Rudnik naj bi začel obratovati v začetku leta 1978. Do takrat bo potrebljano zagotoviti vsa potrebna sredstva, ki po sedanjih izračunih znašajo okrog 263 milijonov din. Od tega naj bi bilo za kake 4,5 milijona dolarjev vloženega tujega kapitala, 189 milijonov din pa je zagotovljenih iz naših sredstev za energetiko. Predstavniki zavoda so predvsem opozorili na to, da so sredstva za raziskave zaradi inflacije vse bolj pičla. Zvone Dragan je omenil, da republiški izvršni svet predlaga povečanje sredstev za raziskave za 7,5 milijona din na račun davka na storitve. Seveda pa bo treba poiskati še druge možnosti za večja vlaganja v raziskave, saj je treba čim bolje izkoristiti naravne surovine, ki jih imamo na razpolago.

»Dosedno se moramo držati pojavljenih rokov in drugih obveznosti. Pri tem je potrebna popolna odgovornost vseh, ki so vključeni v to izredno pomembno investicijo,« je dejal Zvone Dragan.

V tovarni Jelovica je direktor Tine Kokelj gostom najprej predstavil podjetje in nakazal osnovne težave, s katerimi se srečujejo v zadnjem času. Podjetje trenutno najbolj tare nemogoča politika cen in dejstvo, da gredo montažne hiše slabno v promet. Zvone Dragan je menil, da bo veliko osvežitev za lesno industrijo pomenilo bližnje sprejetje novega republiškega zakona o gozdovih. Seveda pa bo po mnenju podpredsednika IS SRS treba izvesti tudi temeljito revizijo sistema in politike cen. Glede montažnih hiš, ki menda v zadnjem času niso najbolj iskan proizvod loške tovarne, pa je menil, da bi bilo za reševanje težav treba zainteresirati občinske skupščine – sprejemalce urbanističnih načrtov, obenem pa verjetno delno spremeniti tudi kreditno politiko.

»Tovorni promet v naši republiki bomo v prihodnje preusmerjali na železnico,« je dejal Zvone Dragan na obisku v delavnici podjetja Transturist v razgovoru z njihovimi predstavniki. Pri preusmerjanju, ki bo postopno, se bo upoštevala predvsem ekonomičnost prevoza tovarov. Družba bo preusmerjanje sicer podpirala, vendar se bodo za način prevoza morale odločati delovne organizacije same. Boljše usklajevanje prometa v prihodnje si je moč obetati zlasti po aktiviranju republiške samoupravne interesne skupnosti za promet. Zasnova prvega usklajenega programa železniškega in cestnega prometa pri nas bo pripravljena že čez dva meseca.«

Na razgovoru s političnim aktivom v hotelu Transturist so udeleženci podpredsedniku izvršnega sveta SRS Zvonetu Dragalu ponovno zastavili nekatere vprašanja v zvezi z odprtjem rudnika urana v Žirovskem vrhu. Vprašanja so se nanašala predvsem na rekonstrukcijo 24 kilometrov dolgega cestnega odseka po Poljanski dolini ter na gradnjo stanovanj za rudarje. Direktor skupnosti za ceste SRS Lože Blenkuš je odgovoril, da rekonstrukcija ceste za prihodnjih nekaj let še ni predvidena. Po sedanjih izračunih bi ureditev omenjenem prometne žile veljala kakih 80 do 100 milijonov din.

»Tudi stanovanj za delavce še nismo zagotovljениh,« je dejal direktor geološkega zavoda iz Ljubljane inž. Slavko Papler in menil, da je to res trd oreh. V Gorenjo vas naj bi se v prihodnjih letih priselilo najmanj 540 delavcev, od tega precejšen del z družinami. Nato je omenil, da so se s podjetjem Transturist že dogovarjali, da bi se okrog 80 delavcev naselilo v sedaj prazen hotel na Treblji, drugih konkurenčnih rešitev in predlogov pa še ni. Zvone Dragan je menil, da je problem stanovanj v resnici še precej hujši od cestnih težav. »Menim, da stanovanje spašajo v direktni pogoje dela, odprtji in aktiviranja rudnika,« je dejal. »Problem ceste ter problem stanovanj bi skupno morali reševati elektrogospodarstvo ter skupnost za ceste. Pretehtati je treba vse vidike. Ceste bi bilo prav gotovo treba postaviti na prioriteto lista.«

Naslednja vprašanja so se nanašala na nizke odkupne cene mleka, visoke cene koruze ter prepoved izvoza mesa v Italijo in Francijo.

Glede odkupnih cen mleka je Zvone Dragan menil, da so dejansko mnogo prenizke. Zato je že bil dan predlog, da se cena za tolščobno stopnjo poveča, vendar je z njim zelo težko prodrijeti, ker ni prave podpore partnerjev. S povečanjem cene koruze, cena je višja za 30 do 40 par od predvidene, so bili prav gotovo najbolj prizadeti potrošniki v Sloveniji. Povišanje pa naj bi bila posledica prevelikega izvoza koruze v Romunijo in Bolgarijo. »Takih nesmiselnih primerov v izvozno-uvodni politiki je pri nas precej,« je dejal podpredsednik izvršnega sveta SRS. »To pa še zdaleč ni prav! V vsakem primeru bi bilo treba ugotoviti odgovornost! Trenutno nas tepe tudi prepoved izvoza mesa v Italijo in Francijo. Mislim, da smo v preteklosti povsem zamarnili možnost plasmanja našega mesa na vzhod (ČSSR, Poljska, SZ) ter v dežele tretjega sveta.«

Na vprašanja direktorja Alples Janeza Stera, kakšne ukrepe lahko pričakujemo v uvodno-izvozni politiki in kdaj lahko pričakujemo odmrznitev cen, je Zvone Dragan dejal, da kakih radikalnih posegov na zunanjetrgovinskem področju in področju cen ni mogoče pričakovati. Prej pa bo treba izvojevati bitko na področju odnosov med Gozdni gospodarstvom in lesno-predelovalno industrijom, je menil.

Glede osebnih dohodkov ter splošne in skupne porabe je podpredsednik republiškega izvršnega sveta Zvone Dragan zatrdiril, da so vsi dolžni izvajati skupščinsko resolucijo o ekonomski politiki. Najkasneje julija bo republiška skupščina obravnavala podatke o splošni in skupni porabi, že prvi mesec pa kaže, da je začetek dokaj ugoden.

J. Govekar

Zbori občanov

Radovaljska občinska skupščina je na seji v sredo sklenila, da bodo zbori občanov v občini od 4. do 7. marca. Na njih bodo razpravljali o predlogih smernic gospodarskega razvoja, komunalne izgradnje in proračuna občine za letos. Hkrati z zbori občanov bodo v občini potekale tudi kandidacijske konference ob pripravah na volitve. V primerjavi s prejšnjimi leti, ko je bilo v nekaterih krajevnih skupnostih več zborov volivcev, bo letos v vsaki krajevni skupnosti le en zbor občanov za prebivalce vseh naselij. O datumu bodo občani pravočasno obveščeni.

Občinska skupščina je razpravljala tudi o predlogu statutarne sklepne občine in o predlogu odloka o določitvi okolišev in števila delegatskih mest po okoliših za zbor zdržanega dela občinske skupščine. V statutarnem sklepu je predlagano, da bi zbor zdržanega dela občinske skupščine imel 45 delegatov, zbor krajevnih skupnosti toliko delegatov, kolikor je v občini krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor 21 delegatov. Odborniki bodo o teh dokumentih sklepali na prihodnji seji skupščine, ki bo 13. marca.

A. Z.

Pre dnevi – 27. februarja – je minilo 30 let, ko so Nemci požgali vas Jamnik v kranjski občini. V krajevni skupnosti Podblica, ki združuje naselja Podblica, Jamnik in Nemilje, so se odločili, da bodo poslej na ta dan praznovati krajevni praznik. Lani so v krajevni skupnosti prvič slavili krajevni praznik in sicer majca meseca ob 20-letnici gasilstva in 10-letnici prosvetne. – Praznovanje krajevnega praznika so letos združili z memorialnim tekmovanjem za pokal Tomaža Beštra, domačina s Podblico. Tekmovanje bo jutri na Pokljuki. Po tekmovanju bodo popoldne odprli novo cesto iz Nemilja v Podblico. Za tem pa bo kulturni program, ki ga bo pripravil v prosvetno-gasilskem domu v Podblici KUD Mali vrh iz Nemilja in folklorna skupina. – Na slike: Spomenik na Jamniku, ki so ga postavili v spomin na požig te prijazne vasice pred 30 leti. – A. Ž. – Foto: F. Perdan

**Kokra
KRANJ**

Posebno ugoden nakup!

**diolen lofta
jerseja in
srajc labod**

po tovarniško znižanih cenah v prodajalni

**Gorenjc Kranj,
Prešernova 11**

Uspel referendum

Referendum za uvedbo samoprijevaka za asfaltiranje ceste Poljane–Hotovlja, izveden v nedeljo 24. 2., je dobro uspel. Od 203 volivcev iz vasi Hotovlja, Vinharje, Kremnik in del Bukovega vrha je volilo 85% volivcev, za uvedbo samoprijevaka pa se je izreklo 76,35% vseh vpisanih volivcev.